

Traducció

Anàlisi oracional

Etimologia

- Fes la traducció dels textos següents.

Text A - Una mica toix

Ὁ ἐμὸς φίλος λέγει ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ ἄνθρωπος οἰκεῖ ὃς οὐ σοφός ἐστιν· ὁ γὰρ ἵππος αὐτοῦ μέλλει θνήσκειν ὅτι ὁ ἀνόητος ἄνθρωπος οὐ χιλὸν καὶ κριθάς, ἀλλὰ ξύλα καὶ λίθους

τῷ ἵππῳ παρέχει. Λέγει δὲ·

– Ἀνάγκη ἐστὶ τοῖς ἵπποις μανθάνειν ξύλα καὶ λίθους ἐσθίειν.

Εἰ οὕτως ποιεῖ ἀνάγκη ἐστὶν αὐτῷ πολλούς ἵππους λαμβάνειν, εἰ καὶ ὀλίγον χρυσίον ἔχει.

Notes:

- μέλλει θνήσκειν: el verb μέλλω seguit d'un infinitiu equival en català a la perífrasi *anar a* seguida d'infinitiu.
- εἰ (si) és aquí conjunció subordinant i introdueix una oració subordinada adverbial (o circumstancial) condicional
- οὕτως ποιεῖ : el verb ποιέω -ω precedit d'un adverbí es pot traduir com *actuar*
- λαμβάνειν (*agafar*) s'ha d'entendre aquí com *adquirir* o *comprar*
- εἰ καὶ = καὶ εἰ : també si > fins i tot si > *encara que*

El meu amic diu que en el seu territori / comarca / poble viu un home que no és assenyat . // ,
 En efecte, // car / ja que el seu cavall va a morir perquè l'home insensat > aquest home insensat
 no li procura / dona herba / farratge i ordi > ordi, sinó troncs i pedres. I diu:
 Necessitat és > És necessari per als cavalls aprendre > És necessari que els cavalls aprenguin /
 Cal que els cavalls aprenguin a menjar troncs i pedres.
 Si actua així és necessari per a ell agafar / adquirir > Cal que ell adquireixi / A ell li cal adquirir
 molts cavalls, encara que tingui pocs diners.

ὅτι ...ἐστίν	OR SUB COMPL (o SUBST) amb funció de CD, que inclou una
ὥς ... ἐστίν	OR SUB de REL (o ADJ)
ὅτι ...παρέχει	OR SUB CIRC (o ADV) Causal
μανθάνειν	OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ de Ἀναγκή ἐστίν, que inclou una
ξύλα ... ἐσθίειν	OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD de μανθάνειν
Εἰ ... ποιεῖ	OR SUB CIRC Condicional
πολλούς ... λαμβ. ... ἔχει	OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ de Ἀναγκή ἐστίν
εἰ καὶ ... ἔχει	OR SUB CIRC Concessiva

Text B

Més del *una mica* toix

Ἐπιθυμεῖ ὁ μὲν αὐτὸς ἄνθρωπος ποταμὸν διαβαίνειν· καὶ ἐπὶ τὸ πλοῖον ἐλαύνει.

Ὁ δὲ φίλος φησί·

– Τί μένεις ἐπὶ τοῦ ἵππου;

Ὁ δὲ ἄνθρωπος φησιν·

– Ὅτι ἐγὼ ἐπιθυμῶ ὡς τάχιστα διαβαίνειν.

Notes:

- ἐλαύνει: el verb ἐλαύνω té el significat bàsic de *guiar un animal*, i d'aquest el derivat i molt freqüent de *anar a cavall*
- Τί : *Què ?* amb el sentit de *Per què ?*
- ὡς τάχιστα, adverbi ὡς i acusatiu plural neutre de l'adjectiu ταχύς , -εῖα, -ύ (*ràpid*) en grau superlatiu i emprat com a adverbi: *al més aviat possible*

El mateix home desitja creuar un riu, i va a cavall cap a la barca.

El [seu] amic [li] diu:

– Què > Per què et quedes a sobre del cavall / a cavall?

I l'home diu: / contesta:

– Perquè (jo) desitjo creuar al més ràpid possible.

ποταμὸν διαβαίνειν

OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD de Ἐπιθυμῇ

Ὅτι ... διαβαίνειν

OR SUB CIRC (o ADV) Causal, que inclou una

ὥς τάχιστα διαβαίνειν

OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD de ἐπιθυμῶ

Text C

Experiment amb un corb

Ἀνθρωπός τις ἀνόητος ἀκούει ὅτι ὁ κόραξ διακόσια ἔτη ζῇ. Βαίνει οὖν εἰς τὴν ὕλην καὶ ἕνα λαμβάνει νέον ὄντα. Φίλος δ' αὐτῷ λέγει·

– Διὰ τί κόρακα ἐν τῇ σῇ οἰκίᾳ ἔχεις;

Ὁ δέ,

– Ὅτι εἰδέναι βούλομαι εἰ ἀληθῶς διακόσια ἔτη ζῇ ὁ κόραξ.

Notes:

- ζῇ: 3a persona singular del present d'indicatiu de ζάω -ῶ, un verb contracte en ...άω que fa les contraccions en α en comptes de fer-les en η.
- Ὁ δέ : l'article, que en el seu origen era un adjectiu / pronom demostratiu, pot presentar aquest valor com a pronom quan va seguit de la partícula δέ: *I aquest > I ell* [va dir / va contestar]

Un (cert) home insensat sent

que el corb viu dos-cents anys.

Així doncs, va al bosc

i agafa / captura un que és / que era jove.

Un amic [seu] li diu:

– Per què tens un corb a casa teva?

I ell [contesta]:

– Perquè vull saber

si veritablement > si és veritat que

el corb viu dos-cents anys.

ὅτι ... ζῇ

OR SUB COMPL (o SUBST) amb funció de CD de ἀκούει

Ὅτι ... κόραξ

OR SUB CIRC (o ADV) Causal

εἰδέναι ... κόραξ

Construcció d'INFinitiu, depnent el verb βούλομαι

εἰ ... κόραξ

OR SUB COMPL (o SUBST) INTERrogativa INDIRECTa amb funció de CD

Text D

Educació pràctica

Μαθητής τις ἐν τῇ τοῦ διδασκάλου οἰκίᾳ γεωμετρίαν μανθάνει. Μανθάνειν δὲ οὐχ ἡδύ ἐστιν αὐτῷ. Λέγει οὖν τῷ διδασκάλῳ:

– Ἀηδὲς ἐστὶ μανθάνειν γεωμετρίαν ὅτι χρυσίον οὐ λαμβάνω.

Ὁ δὲ διδάσκαλος τῷ δούλῳ λέγει:

– "Φέρε τῷ παιδίῳ ὀβόλῳ· οὕτως ἔξει λέγειν ὅτι γεωμετρία χρησίμη ἐστὶν αὐτῷ."

Ὁ δὲ μαθητής, ἐπειδὴ δῶρον ἐδέξατο, οὐκέτι ἐπὶ τὴν γεωμετρίαν ἀγανάκτησε.

Notes:

- λαμβάνειν (*agafar*) s'ha d'entendre aquí com *aconseguir* o *treure com a profit*
- ἔξει λέγειν : el verb ἔχω seguit o precedit d'un infinitiu té el significat de *poder*

Un (cert) alumne / estudiant

estudia / aprèn geometria a casa del mestre.

Estudiar / Aprendre no és agradable per a ell / no li resulta agradable.

Així doncs, diu al mestre:

– És desagradable estudiar / aprendre geometria,
perquè no n'obtingués diners / no en treia diners.

El mestre diu a l'esclau:

– Port al nen un òbol; així podrà dir que la geometria
és útil / profitosa per a ell
li resulta útil / profitosa

L'alumne, com que va rebre un regal,

ja no va protestar contra la geometria./ ja no va indignar-se amb la geometria.

Μανθάνειν

OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ de εἶστιν

μανθάνειν

OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ de εἶστι

ὅτι ... λαμβάνω

OR SUB CIRC (o ADV) Causal

ὅτι ... αὐτῷ

OR SUB COMPL (o SUBST) amb funció de CD de λέγειν

ἐπειδὴ ... ἐδέξατο

OR SUB CIRC (o ADV) Causal

- Respon les preguntes següents sobre els quatre textos anteriors.

Text

- A
- Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) introdueix el primer *ὅτι* del text?
OR SUB COMPL (o SUBST) amb funció de CD
 - Quin tipus d'oració subordinada introdueix el terme *ὅς*?
OR SUB de REL (o ADJ)
 - Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el segon *ὅτι* del text?
OR SUB CIRC (o ADV) Causal
 - Quin tipus d'oració subordinada introdueix l'expressió impersonal *ἀνάγκη ἐστὶ*?
OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ
- B
- Quin tipus de forma verbal és *διαβαίνειν*?
INFiniteu present, en veu ACTiva
 - Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) és la que té per nucli el primer *διαβαίνειν*?
OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD
 - Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el *ὅτι* del text? (L'oració principal de la qual depèn aquesta oració subordinada s'ha de sobreentendre: [*Μένω ἐπὶ τοῦ ἵππου*] *ὅτι* ...)
OR SUB CIRC (o ADV) Causal
 - Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) és la que té per nucli el segon *διαβαίνειν*?
OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD
- C
- Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) introdueix el primer *ὅτι* del text?
OR SUB COMPL (o SUBST) amb funció de CD
 - Quin tipus de nexa coordinatiu és *οὐν*?
II·latiu de conseqüència

- 11 Quin tipus d'adjectiu / pronom és ἕνα?
Adjectiu / PRonom (aquí pronom, referit a un κόραξ) numeral cardinal,
en acusatiu singular masculí
- 12 Quin tipus de forma verbal és el terme ὄντα?
PARTicipi present del verb εἶμι, en acusatiu singular masculí
- 13 Quina funció aconsegueix l'adjectiu νέον?
Acusatiu singular masculí / ATR, referit a ἕνα
- 14 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el ὅτι del text? (L'oració principal de la qual depèn aquesta oració subordinada s'ha de sobreentendre: [Κόρακα ἐν τῇ μὴ οἰκίᾳ ἔχω] Ὅτι ...)
OR SUB CIRC (o ADV) Causal
- 15 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) introdueix el terme εἰ?
OR SUB COMPL (o SUBST) INTERrogativa INDirecta amb funció de CD
- D 16 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) és la que té per nucli el primer μανθάνειν?
OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ
- 17 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) és la que té per nucli el segon μανθάνειν?
OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de SUBJ
- 18 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el primer ὅτι del text?
OR SUB CIRC (o ADV) Causal
- 19 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) introdueix el segon ὅτι del text?
OR SUB COMPL (o SUBST) amb funció de CD
- 20 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el terme ἐπεὶ?
OR SUB CIRC (o ADV) Causal

- D'acord amb l'exemple, escriu dues paraules en grec a partir de l'arrel de les quals s'hagin derivat les següents paraules compostes.

odontologia	ὀδούς, ὀδόντος, ὁ	λόγος, λόγου, ὁ
andr-o-ide / andr-o-ide	ἀνήρ, ἀνδρός, ὁ: home	εἶδος, εἶδους (< εἶδεσ-ος), τό: imatge, aspecte
anti-estèt-ic / anti-estét-ic-o	ἀντί (prep)	αἰσθητικός, -ή, -όν, l'adj de αἴσθησις, -εως, ή: (bona) sensació
anti-higièn-ic / anti-higién-ic-o	ἀντί (prep)	ὑγιεινός, -ή, -όν, l'adj de υἱεία, -ας, ή: salut + infix -ic-
auto-crític-a / auto-crític-a	αὐτός, -ή, -όν: (ell) mateix	κριτικός, -ή, -όν, l'adj de - κρίνω (< κρί-ν-ω): jutjar - κρίσις (= κρί-σις): judici, decissió
cicl-o-tím-ic / cicl-o-tím-ic-o	κύκλος, κύκλου, ὁ: cercle; moviment circular	θυμικός, -ή, -όν, l'adj de θυμός, θυμοῦ, ὁ: ànim
dia-bet-es / dia-bet-es	διά (prep)	arrel βη- de βαίνω < βᾶ-v- y-ω + sufix -της
eu-fem-isme / eu-fem-ismo	εὖ (adv) bé	φημί: dir + sufix -ισμος
id-o-latr-ia / id-o-latr-ía < idol-o-latr-ia hapl. *	εἶδωλον, εἰδώλου, τό: figura, imatge, ídol	λατρεία, λατρείας, ή: servitud, adoració
let-àrg-ia / let-arg-ia	λήθη, λήθης, ή: oblit	ἀργία, ἀργίας, ή: inacció < ἀ priv.+ ἔργον, obra
ne-o-lít-ic / ne-o-lít-ic-o	νέος -ά -ον: nou / recent	λίθικός, -ή, -όν, l'adj de λίθος, λίθου, ὁ: pedra
neur-a-stèn-ia / neur-a-sten-ia	νεῦρον, νεύρου, τό nervi	ἀσθενεία, ἀσθενείας, ή: falta de vigor < ἀ priv.+ σθένος
palín-drom / palín-drom-o	πάλιν (adv): cap enrere, en sentit invers	δρόμος, δρόμου, ὁ: carrera, recorregut
tax-o-nom-ia / tax-o-nom-ia < taxi-nom-ia / taxi-nom-ia	ταξις, τάξεως (< τάξει-ως), ή: ordenació	νόμος, νόμου, ὁ: lleí
u-top-ia / u-top-ía	οὐ (adv): no	τόπος, τόπου, ὁ: lloc
xil-ò-fon / xil-ó-fon-o	ξύλον, ξύλου, τό: fusta	φωνή, φωνής, ή: so; veu

* Haplologia. En raó de l'eufonia, alguns compostos presenten una simplificació (o hapl-o-log-ia) consistent a reduir el número de les seves síl·labes (per exemple, *monomio* per *mononomio*, de μόνος *sol* i νόμος *terme / llei*).

- D'acord amb l'exemple, escriu una paraula catalana o castellana amb una arrel derivada dels següents substantius i adjectius (l'arrel dels quals es troba eliminant la terminació del seu genitiu).

ὀδούς, ὀδόντος, ὅ	odontòleg
-------------------	-----------

a tall d'exemple

ἄλγος	an-algès-ic, cefal-àlg-ia
γαστήρ	gastr-o-nom-ia
ἰατρός	ped-iatr-a
κύτος	cit-o-log-ia, leuc-ò-cit
ξένος	xen-ò-fob
ὀστέον	oste-o-poro-si
πτερόν	pter-o-dàctil, à-pter
στίχος	estic-o-mít-ia, hemi-stiqu-i
ἴσος	isòs-celes
κοινός	cen-o-bi, cen-o-bit-a
παλαιός	pale-o-graf-ia

Traducció

Anàlisi oracional

Etimologia

- Fes la traducció del text següent (dividit en tres seccions), el qual ofereix una versió diferent, aportada per l'historiador Herodot, del que va passar després del rapte d'Hèlena per Paris.

A

Ἐπεὶ ὁ Πάρις τὴν Ἑλένην κλέψας πρὸς τὴν Τροίαν ἤγαγεν, οἱ Ἕλληνες ἐκεῖσε πολλαῖς ναυσὶν ἔπλευσαν· ἐβούλοντο γὰρ τῷ Μενελάῳ βοηθεῖν. Αἰχμόμενοι δὲ ἐξέβησαν εἰς γῆν καὶ στρατόπεδον ἐποίησαν. Ἐπειτα δὲ οἱ στρατηγοὶ ἀγγέλους εἰς τὴν πόλιν ἔπεμψαν καὶ μετὰ τούτων τὸν Μενέλαον αὐτόν.

Quan Paris

havent raptat Hèlena / després d'haver raptat Hèlena
se [la] va endur a Troia.
els grecs van navegar cap allà amb moltes naus; / ,
en efecte, / car / ja
que volien ajudar Menelau.

Havent arribat / Quan van arribar
van desembarcar (a terra)
i van fer > van instal·lar un campament.

Després / A continuació

els generals van enviar missatgers a la ciutat
i amb aquests / i amb ells / i entre ells
a Menelau mateix / al mateix Menelau.

Ἐπεὶ ... ἤγαγεν

OR SUB CIRC Temporal

βοηθεῖν

Construcció d'INFinitiu

B

Οὔτοι οὖν, ἐπεὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ τεῖχη, ἤτησαν τὴν Ἑλένην καὶ τὰ χρήματα ἃ ὁ Πάρις
 ἔλαβεν. Οἱ δὲ Τρῶες τὸν αὐτὸν λόγον τότε τε καὶ ὕστερον εἶπον· "Οὔτε τὴν Ἑλένην οὔτε
 τὰ χρήματα ἔχομεν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐστίν."

Així doncs, aquests, quan van presentar-se davant els murs,
 van demanar / reclamar Hèlena i els béns / les riqueses
 que Paris va prendre > havia pres.

I / Però / - Els troians
 van dir la mateixa raó > van donar la mateixa resposta
 aleshores i > que més tard:

“No tenim ni a Hèlena ni els béns / les riqueses,
 sinó que tot això està en Egipte.”

ἐπεὶ ... τεῖχη	OR SUB CIRC Temporal
ἃ ... ἔλαβεν	OR SUB de RELatiu (o ADJectiva)

C

Οἱ δὲ Ἕλληνες οὐ πιστεύοντες ἐννέα μὲν ἔτη ἐπολιόρκουν τὴν Τροίαν, τῷ δὲ δεκάτῳ
ἔλαβον. Οἱ μὲντοι Ἕλληνες οὐχ ἠῦρον τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ τὸν αὐτόν λόγον ἤκουσαν. Νῦν
 οὖν πιστεύσαντες ἀπέπεμψαν τὸν Μενέλαον αὐτόν πρὸς τὴν Αἴγυπτον. Οὗτος δὲ
 ἀφικόμενος ἀπέλαβε τὴν Ἑλένην οὐδὲν κακὸν παθοῦσαν καὶ τὰ ἑαυτοῦ χρήματα πάντα.

I / Però / - Els grecs

no creient [això] / no donant crèdit [a això]
 van assetjar Troia durant nou anys,
 i al desé [la] van prendre.

No obstant, el grecs no [hi] van trobar Hèlena,
 sinó que van sentir la mateixa raó.

Així doncs, creient[-la] / donant[-li] ara crèdit,
 van enviar el mateix Menelau a Egipte.

Aquest

havent arribat / quan va arribar
 va recobrar Hèlena,
 que no havia patit cap mal,
 i tots els seus béns / le seves riqueses (d'ell mateix).

Notes:

- ἦγαγεν [< ἄγ-αγ-ε-(ν)], 3a sg aor IND [amb l'anomenada 'reduplicació àtica'] del verb ἄγω: *portar*, *dur* (aquí millor *emportar-se* o *endur-se*)
- ἔπλευσαν (= ἔ-πλευ-σα-ν), del verb πλέω (< πλέϛ-ω)
- ἀφικόμενοι (= ἀπό + ικ-ό-μεν-οι), del verb ἀφικνέομαι (= ἀπό + ικ-νέ-ο-μαι)
- ἐξέβησαν (= ἐκ + ἐ-βη-σα-ν), del verb ἐκβαίνω (< ἐκ + βά-ν-γ-ω)
- εἰσῆλθον (= εἰς + ἔλθ-ο-ν), del verb εἰσερχομαι (= εἰς + ἐρχ-ο-μαι)
- μέντοι, partícula aseverativa (*certament*, *en veritat*, *sens dubte*) o adversativa (*però* / *no obstant*)
- ἦρρον (= ἔρρ-ο-ν), del verb εὐρίσκω (= εὐρ-ί-σκ-ω)
- ἀπέπεμψαν (= ἀπό + ἐ-πεμπ-σα-ν), del verb ἀποπέμπω (< ἀπό + πέμπ-ω)
- ἀπέλαβε (= ἀπό + ἐ-λαβ-ε), del verb ἀπολαμβάνω (< ἀπό + λα-μ-β-άν-ω)
- παθοῦσαν (= παθοῦσαν < παθ-ό-ντ-γα-ν), del verb πάσχω (< πάθ-σκ-ω)

Lèxic (noms propis i gentilicis):

- Αἴγυπτος, Αἰγύπτου, ἡ: Egipte
- Ἑλένη, Ἑλένης, ἡ: Hèlena
- Ἕλληνες, Ἑλλήνων, οἱ: els grecs
- Μενέλαος, -ου, ὁ: Menelau
- Πάρις, Πάριδος, ὁ: Paris
- Τροία, -ας, ἡ: Troia
- Τρῶες, Τρώων, οἱ: els troians

- Respon les preguntes següents sobre les tres seccions del text anterior.

A 1 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix la conjunció ἐπεὶ?

OR SUB CIRC Temporal

2 Quin tipus de PARTicipi és κλέψας (APOSitiu, ATRibutiu, PREDicatiu o GENitiu ABSolut)?

PARTicipi APOSitiu

3 Quin tipus de nexa coordinatiu és γὰρ?

Conjunció coordinant il·lativa de causa (o explicativa, o causal)

4 Quin tipus de construcció hi ha en la frase ἐβούλοντο γὰρ τῷ Μενελάῳ βοηθεῖν?

Construcció d'INFinitiu

5 Quin tipus de CC és el SPrep μετὰ τούτων (CCTemps, CCLloc o CCCompanyia)?

CCCompanyia

B 6 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix la conjunció ἐπεὶ?

OR SUB CIRC Temporal

7 Quin tipus d'oració subordinada introdueix el terme ἃ?

OR SUB de RELatiu (o ADJectiva)

8 Quin tipus de nexes coordinatius són οὔτε ... οὔτε ...?

Conjuncions coordinants copulatives negatives en correlació

C 9 Quin tipus de nexa coordinatiu és οὖν?

Conjunció coordinant il·lativa de conseqüència

10 Quin tipus de PARTicipis són πιστεύοντες, πιστεύσαντες, ἀφικόμενος i παθοῦσαν (APOSitiu, ATRibutius, PREDicatiu o GENitiu ABSolut)?

PARTicipis APOSitiu

- Escribeu a l'espai en blanc de cada frase la conjunció o locució conjuntiva subordinant temporal que hi convé, escollint-la d'entre les següents:

ἐπεὶ, ἐφ' οὗ, ὅταν, ὅτε, πρὶν,

Οἱ Ἀθηναῖοι πολῖται αἰεὶ ἐβουλευόντο **πρὶν** ψηφίζεσθαι.

Els ciutadans atenesos sempre deliberaven abans de votar.

Οὐδεὶς ἔτι ἀδικεῖ τοὺς ξένους **ἐφ' οὗ** ὁ Προκρούστης ἀπέθανε.

Ningú ja no és injust amb els estrangers des que Procrustes va morir.

Τάφος δὲ ποῖον μὲ δέξεται, **ὅταν** θάνω; [θάνω, 1a sg pres SUBJ de θνήσκω]

Quina mena de sepulcre m'acollirà, quan mori?

Ἐπεὶ πάντες συνῆλθον, ἐκαθέζοντο· **ὅτε** δὲ ταῦτα ἦν, σχεδὸν μέσαι ἦσαν
νύκτες.

Quan tots es van reunir; van seure; quan passava això era gairebé mitja nit.

- D'acord amb l'exemple, escriu dues paraules en grec a partir de l'arrel de les quals s'hagin derivat les següents paraules compostes.

odontologia	ὀδούς, ὀδόντος, ὁ	λόγος, λόγου, ὁ
acr-o-bàc-ia / acr-o-bac-ia	ἄκρος, -α, -ον: extrem	βατέω (= βατ-έ-ω), der. de βατός, -ή, -όν, l'adjectiu de βαίνω (< βα-ν-γ-ω): caminar
bu-strof-èd-ic / bu-strof-éd-ic-o L'adj de βουστροφῆδον	βούς, βοός, ὁ / ή: bou (= βου-στροφῆ-δον)	στοφή, -ής, ή: gir, volta [-δον, suf. formant d'adverbis])
cac-o-fon-ia / cac-o-fon-ía	κακός, -ή, -όν: dolent	φωνή, -ής, ή: veu
clept-o-man-ia / clept-o-man-ía	κλέπτω: robar	μανία, -ας, ή: mania, fixació
cremat-o-log-ia / cremat-o-log-ía	χρῆμα, -ατος, τό: riquesa	λόγος, -ου, ὁ: tractat
Cris-ò-stom / Cris-ó-stom-o	χρυσός, -οῦ, ὁ: or	στόμα, -ατος, τό: boca
ep-o-peia / ep-o-peya	ἔπος, ἔπους (ἐπεσ-ος), τό: paraula; cant; poesia narrativa	-ποιῖα, ας, ή, de ποιέω -ῶ: fer
estil-o-bat, o estil-ò-bat, o estil-ò-bat-a / estil-ó-bato	στῦλος, -ου, ὁ: columna	-βάτης, der. de βατός, -ή, -όν, l'adjectiu de βαίνω (< βα-ν-γ-ω): caminar
hipèr-bat-on / hipér-bat-on	ὑπέρ (prep.): a l'altra banda	-βατον, de βατός, -ή, -όν, l'adjectiu de βαίνω (< βα-ν-γ-ω): caminar
olig-o-poli / olig-o-poli-o	ὀλίγος, -η, -ον: poc / -οι; pocs	-πώλιον, de πωλέω -ῶ: vendre
opist-ò-dom / opist-ó-dom-o	ὀπισθεν (adv): darrera	δόμος, -ου, -ό: edifici, casa, cambra, sala
palim-psest / palim-psest-o	πάλιν (adv): de nou, a la inversa	-ψήστος, de ψάω: raspar
peri-stil / peri-stil-o	περί (adv): al voltant de	στῦλος, -ου, ὁ: columna
poliorecètica / poliorecética	πόλις (= πολι-ς) πολεως (< πολει-ος), ή: ciutat	ἔρκος, ἔρκους (ἐρκεσ-ος), τό: tancament, defensa
trí-glif / tri-glif-o	τρι-γλίσ: tres	γλυφή, -ής, ή: cisellada

- D'acord amb l'exemple, completa les caselles buïdes de la taula
 - distribuïnt en la primera columna els següents termes, a partir dels quals s'ha derivat la primera arrel present en les paraules compostes en català i castellà de la primera columna:

δαίμων, δῆμος, ἵππος, ~~καινός~~, καινός, κενός, κοινός, λείπω, λίπος, λυπή, ὑπό

- escrivint en la segona columna una paraula en grec a partir de la qual s'hagi derivat la segona arrel present en les paraules compostes en català i castellà de la primera columna

cenogènesi / cenogénesis	καινός	γένεσις
cen-o-bi / cen-o-bi-o	κοινός, -ή, -όν: comú, en comú	βίος, -ου, ό: vida
cen-o-taí / cen-o-taí-o	κενός, -ή, -όν: buit	ταφήσιος, -α, -ον funerari; l'adj de τάφος, -ου, ό: tomba, sepulcre
cen-o-zoic / cen-o-zoic-o	καινός, -ή, -όν: nou	ζωικός, -ή, -όν, l'adj de ζωή, -ης, ή: ésser viu
hip-o-geu / hip-o-ge-o	ὑπό (prep.): baix, sota	-γαῖος, α-, -ον, de γαῖα, -ας, ή / γῆ, γῆς, ή: terra
hip-ò-drom / hip-ó-drom-o	ἵππος, -ου, ό: cavall	δρόμος, -ου, ό: cursa, recorregut, estadi, pista
dem-agòg-ia / dem-agog-ia	δῆμος, -ου,ό: poble	ἀγωγή, -ῆς, ή: conducció, educació
demon-o-log-ia / demon-o-log-ía	δαίμων, -όνος, ό: esperit, dimoni	λόγος, -ου, ό: tractat
lip-o-tím-ia / lip-o-tim-ia	λείπω: deixar, abandonar	θυμός, -οῦ, ό: ànim
lip-o-man-ia / lip-o-man-ía	λυπή, -ῆς, ή: tristesa, aflicció	μανία, -ας, ή: mania, fixació
lip-ò-li-si / lip-ó-li-sis	λίπος, -οι, ό: grei	λύσις (= λύ-σις), -εως, ή:dis-solució, de λύω: deslligar, dissoldre

Sintagmes preposicionals

Traducció

Anàlisi morfosintàctica

Anàlisi oracional

Etimologia

Etimologia (paraules derivades amb preposicions com a prefixos)

- Escriu en grec els següents sintagmes preposicionals, fent servir
 - les preposicions que pel sentit hi corresponguin
(consulta el fitxer PDF *Les preposicions* que trobaràs en en Materials d'estudi / Llengua)
 - els següents substantius:

ἀνδρεία, -ας, ἡ	νόμος, -ου, ὁ	ὄρκος, -οῦ, ὁ
παῖς, παιδός, ὁ	ποταμός, -οῦ, ὁ	φίλος, -ου, ὁ

<i>riu avall :</i>	κατὰ τὸν ποταμόν	<i>d'acord amb la llei:</i>	κατὰ τὸν νόμον
<i>del riu [sortint-ne]:</i>	ἐκ τοῦ ποταμοῦ	<i>des de nen</i> > <i>des de la seva infantesa:</i>	ἐκ παιδός
<i>a través del riu:</i>	διὰ τοῦ ποταμοῦ	<i>per causa del seu valor:</i>	διὰ τὴν ἀνδρείαν
<i>més enllà del riu:</i>	- ὑπὲρ τὸν ποταμόν - ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ	<i>parlar</i> <i>en defensa d'un amic:</i>	λέγειν ὑπὲρ φίλου
<i>al costat del riu:</i>	- παρὰ τὸν ποταμόν - παρὰ τῷ ποταμῷ	<i>en contra del jurament:</i>	παρὰ τὸν ὄρκον

En català *més enllà del riu* i *al costat del riu* poden indicar tant situació (*estar més enllà... / al costat...*) con moviment (*anar més enllà... / al costat...*), per la qual cosa són vàlids tant el sintagmes ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ i παρὰ τῷ ποταμῷ com els sintagms ὑπὲρ τὸν ποταμόν i παρὰ τὸν ποταμόν.

- Fes la traducció –i si vols l'anàlisi morfosintàctica– d'almenys 4 frases a escollir entre les tretze frases següents.

1 Αἱ τῶν Σπαρτιατῶν μητέρες ἐκέλευον τοὺς παῖδας ἢ νικᾶν ἢ τελευτᾶν.
art+ gen/CN +nom/S V acc/CD conj INF conj INF

El verb κελεύω (manar a algú alguna cosa) es construeix amb dos acusatius, un de persona i un altre de cosa, representat aquí per dues oracions (SUBs COMPLs) d'INFinitiu (no concertat) amb funció de CD, cadascuna de les quals consisteix tan sols en l'infinitiu, i relacionades per mitjà de la conjunció coordinant disjuntiva ἢ en correlació.

Les mares dels espartiates manaven els nens / els joves > els [seus] fills vèncer o morir.

2 Ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν πάντων τῶν Ἑλλήνων εἶναι τὸν τῶν Περσῶν Βασιλέα.
nom/S V acc/ATR gen/CN INF art+ gen/CN +acc/S
de l'INF

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD.

Jo considero que un enemic comú de tots els grecs és el Rei dels perses.

Jo considero que el Rei dels perses és un enemic comú de tots els grecs.

3 Ἐξεστι τῷ τυράννῳ ποιεῖν καὶ λέγειν [ἃ βούλεται].
V dat/CI INF conj INF acc V
pl n del pr rel

Dues ORs SUBs COMPLs d'INFinitiu (no concertat) amb funció de SUBjecte (del verb emprat en forma impersonal ἔξεστι), cadascuna de les quals consisteix tan sols en l'infinitiu i relacionades per mitjà de la conjunció coordinant copulativa καὶ en correlació. Pel sentit del que diu la frase, s'he d'entendre que l'oració de RELatiu sense antecedent es refereix a un CD sobreentès que dependria tant d'un com de l'altre infinitius.

Per al tirà és possible / Al tirà li està permès

fe i dir les [coses] que vol. > fer i dir el que vulgui.

- 4 Ἔσμεν ἄνθρωποι ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ἣν ἔχομεν. (Subjecte el·líptic Ἡμεῖς)

V nom/ATR gen/CAAdj acc/CD V
sg f del pr rel

OR SUB de REL

Som homes dignes de la llibertat que tenim.

- 5 Ἐλπίζω τὸν χρόνον παύσειν τὰς λύπας σου. (Subjecte el·líptic Ἐγώ)

V acc/S INF acc/CD gen/CN
de l'INF del pr pers de 2a sg

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD

Espero que el temps faci cessar les teves penes.

- 6 Οἱ Πέρσαι ἔθυσαν τῷ ἡλίῳ καὶ ἐκείνους τοῦς ἵππους, οἳ καλοὶ ἦσαν.

Nom/S V dat/CI partíc acc/CD nom/S nom/ATR V
pl m del pr rel

OR SUB de REL

Els perses van sacrificar al sol

també aquells cavalls que eran bonics. > també els cavalls que fossin bonics.

- 7 Τίς, ὃν οὐ γινώσκεις, ὦ διδάσκαλε, ἀστρονομίαν μανθάνειν βούλεται.

nom/S acc/CD adv V interj voc acc/CD INF V

OR SUB de REL

OR SUB COMPL d'INF (concertat) amb funció de CD

Algú que no coneixes, (oh) mestre, vol aprendre astronomia.

- 8 Ἀλέξανδρος ἔφασκεν θεοῦ υἱὸν εἶναι.

nom/S V gen/CN acc/ATR INF

OR SUB COMPL d'INF (concertat) amb funció de CD

Alexandre afirmava

ser fill d'un déu. / que era fill d'un déu.

- 9 Ὀλυμπία ἔφασκεν Ἀλέξανδρον θεοῦ υἱὸς εἶναι.

nom/S V acc/S gen/CN nomATR INF

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD

Olímpia afirmava que Alexandre era fill d'un déu.

- 10 Λέγουσι τοὺς Συβαρίτας ἐπὶ φύλλων ῥόδων κοιμήσασθαι. (Subjecte el·líptic Αὐτοί)

V acc/S prep+gen/CCL gen/CN INF

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD

Diuen que els sibarites dormien sobre pètals de roses.

- 11 Λέγουσι τὸν Ὀρφέα κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα. (Subjecte el·líptic Αὐτοί)

V acc/S INF dat/CCM conj acc/CD conj acc/CD (Αὐτοί)

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD

Diuen que Orfeu movia amb la [seva] música les pedres i els arbres.

- 12 Λέγεται τὸν Ὀρφέα κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα.
V acc/S INF dat/CCM conj acc/CD conj acc/CD

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de SUBJ

Es diu que Orfeu movia amb la [seva] música les pedres i els arbres.

- 13 Ὁ Ὀρφέυς λέγεται κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα.
Nom/S V INF dat/CCM conj acc/CD conj acc/CD

OR SUB COMPL d'INF en construcció personal (el subjecte gramatical però no lògic, *Orfeu és dit*, del verb de l'oració principal és el subjecte lògic de l'infinitiu).

* *Orfeu és dit moure*

> *Es diu que Orfeu movia amb la [seva] música les pedres i els arbres.*

1	2	3	4	5	6	OR SUB COMPL d'INF en construcció personal
7	8	9	10	11	12	

- Escriu la preposició i l'adjectiu o substantiu grecs a partir dels quals s'han derivat les paraules següents en català i en castellà, d'acord amb l'exemple.

	preposició	adjectiu o substantiu
antípodes / antípodas	ἀντί	πούς, ποδός, ό: <i>peu</i>
eczema / eccema	ἐκ	ζέω: bullir
enclític / enclítico	ἐν	κλίνω: inclinar; recolzar-se
enzima / enzima	ἐν	ζυμή: fement, llevat
epònim / epónimo	ἐπί / ἐπ-	-ώνυμος, -ον: relatiu al nom
hipertrofia / hipertrofia	ὑπέρ	τροφή: nutrició / creixement
hipogeu / hipogeo	ὑπό	Γῆ: terra
isagoge / isagoge	εἰς	ἄγω: conduir
paràsit / parásito	παρά	σῖτος: aliment
proselitisme / proselitismo	πρός	ἐλ(υ)θ-, variant de ἐλθ-, l'arrel d'aorist de ἔρχομαι
sincrètic / sincrético	σύν	Κρήτη: Creta *

* *sincrètic*, *-ica*, l'adjectiu de *sincretisme*, o coalició de dos adversaris contra un tercer, a l'estil dels antics cretencs, i d'aquí

- en el pla de les religions, mescla de divinitats o de trets de diferents divinitats en una de sola.

- en el pla de la filosofia, sistema que tracta de conciliar doctrines oposades.

[Etimologia de sincretisme - A](#)

[Etimologia de sincretisme - B](#)

- Combina les preposicions de la primera columna i les arrels dels substantius de la segona columna per tal d'escriure en català i / o castellà

3 paraules acabades en el sufix *...ic / ...ico*

4 paraules acabades en *...tesi / ...tesis*

ἀνά / ἀν'	χρόνος, -ου, ὁ: <i>temps</i>	<i>...ic / ...ico:</i> - anacrònic / anacrónico - diacrònic / diacrónico - sincrònic / sincrónico	<i>...ic / ...ico:</i> ana-cròn-ic / ana-crón-ico dia-cròn-ic / dia-crón-ico sin-cròn-ic / sin-crón-ico
ἀντί / ἀντ' / ἀνθ'			
διά / δι'	θέσις, -εως, ἡ: <i>posició, plantejament</i>	<i>...tesi / ...tesis:</i> - antítesi / antítesis - hipòtesi / hipótesis - pròtesi / prótesis - síntesi / síntesis	<i>...tesi / ...tesis:</i> antí-tesi / anti-tesis hipò-tesi / hipó-tesis prò-tesi / pró-tesis sín-tesi / sín-tesis
πρό			
σύν [> <i>sin-</i> / <i>sim-</i>]			
ὑπό / ὑπ' / ὑφ'			

Morfologia

Etimologia

Traducció

- Subratlla o encercla la forma verbal *intrusa* de cada sèrie, és a dir, la forma verbal que no resulta coherent amb les altres tres per una o altra d'aquestes dues raons:

- perquè no pertany al mateix verb que les altres tres
- perquè no està en el mateix temps que les altres tres

Per fer bé aquesta pregunta convé que repassis

- quines són i en quins temps es produeixen les contraccions vocàliques dels verbs contractes
- com es forma l'aorist i el futur en els verbs líquids
- les diferents arrels dels verbs irregulars, en els quals l'aorist sol ser temàtic

εἶσι	<u>ἐστί</u>	ἔρχεται	ἦλθε	ἐστί ¹
δεσμοῖ	<u>τεμεῖ</u>	τιμᾶ	φοβεῖ	τεμεῖ ²
ἀγαπῶ	κτενῶ	μισθῶ	πολεμῶ	κτενῶ
ἀγγελεῖ	ποιεῖ	στελεῖ	σφαλεῖ	ποιεῖ
ἀπέστειλε	εἶλε	ἐξήγγειλε	ἔστειλε	εἶλε
εἶδον	ἔξω	ἔσχον	ἔχω	εἶδον
εἶδον	εἶλον	εἶπον	εἶχον	εἶχον
ἐπειθόμενος	ἐπειθόμην	ἐπιθομένος	ἐπυθόμην	ἐπυθόμην
ἄρῶ	ἦρα	ἦρον	ἦρουν	ἦρουν
ἔρχομαι	ἦλθον	ἦρξάμην	ἦρχόμην	ἦρξάμην
τιμώμενος	ἐλθόμενος	λυόμενος	παυόμενος	ἐλθόμενος
ἀγγελοῦντος	παύοντος	ποιοῦντος	φοβοῦντος	ἀγγελοῦντος

¹ ἐστί és 3a sg pres IND del verb εἰμί (*ser / estar*);
les altres tres, 3a sg fut, pres i aor IND del verb irregular ἔρχομαι.

² τεμεῖ (< τεμ-έ-σ-ει) és 3a sg fut IND del verb τέμ-ν-ω;
les altres tres són 3a sg pres IND dels verbs contractes δεσμός -ῶ, τιμάω -ῶ i φοβέω -ῶ.

ἀγαπῶ, μισθῶ i πολεμῶ són 1a sg pres IND ACT de verbs contractes (ἀγαπάω -ῶ, μισθόω -ῶ i πολεμέω -ῶ). κτενῶ és 1a sg fut IND ACT del verb d'arrel en nasal κτείνω < κτέν-γ-ω i procedeix de κτεν-έ-σ-ω, de manera que acaba igual que en el present d'indicatiu dels verbs contractes en ...ε-.
ποιεῖ és 3a sg pres IND ACT del verb contracte en ...ε- ποιέω -ῶ. ἀγγελεῖ, στελεῖ i σφαλεῖ són 1a sg fut IND ACT dels verbs d'arrel en líquida ἀγγέλλω (< ἀγγελ-γ-ω), στέλλω (< στέλ-γ-ω) i σφάλλω (< σφάλ-γ-ω) i procedeixen de ...λ-ε-σ-ει, de manera que acaben igual que en el present d'indicatiu dels verbs contractes en ...ε-.
Tots quatre verbs són 3a sg aor IND, però ἀπ-έστειλε, ἔξ-ήγγειλε i ἔστειλε són verbs d'arrel en líquida, i tenen la mateixa arrel en el present i en el futur, si bé amb canvis diferents (pres ...λλω < ...λ-γ-ω / aor ...ειλα < λ-σα). εἶλε, que també té l'arrel acabada en líquida (εἶλε < ἔ-σελ-ε), és 3a sg aor IND del verb polirrizar αἰρέω -ῶ ἔξω, ἔσχον i ἔχω són formes del verb politemàtic ἔχω (temes σεχ- / σχ-): ἔξω és 1a sg fut IND (< σέχ-σ-ω); ἔσχον és aor IND (temàtic) (< ἔ-σχ-ο-ν); ἔχω i Pres IND (< σέχ-ω). εἶδον és 1a sg / 3a pl aor IND (temàtic) del verb polirrizar ὁράω
εἶδον, εἶλον i εἶπον són 1a sg / 3a sg aor IND (temàtic) del verbs polirrizes ὁράω-ῶ, αἰρέω -ῶ i λέγω. εἶχον (< ἔ-σεχ-ο-ν) és 1a sg / 3a pl impf del verb ἔχω.
ἐπειθόμενος, ἐπειθόμην, ἐπιθομένος són formes del verb politemàtic πείθομαι (temes πειθ- / πιθ-): ἐπειθόμενος és nom sg m del PART pres; ἐπειθόμην és 1a sg impf IND; ἐπιθομένος és nom sg m del PART aor. ἐπυθόμην és 1a sg aor IND (temàtic) del verb politemàtic πυνθάνομαι (temes πυ-ν-θ-αν- / πυθ-).
ἄρῶ, ἦρα i ἦρον són formes del verb αἶρω (< ἄρ-γ-ω) d'arrel en líquida ...ρ-: ἄρῶ és 1a sg fut IND ACT (< ἄρ-έ-σ-ω); ἦρα és 1a sg aor IND (< ἄρ-σα); ἦρον és 1a sg impf IND (< ἄρ-γ-ο-ν). ἦρουν és 1a sg impf IND ACT del verb polirrizar αἰρέω -ῶ (< αἰρέ-ο-ν)
ἔρχομαι, ἦλθον i ἤρχομην són formes del verb polirrizar ἔρχομαι: ἔρχομαι és 1a sg pres IND (MITJ); ἦλθον és 1a / 3a sg aor IND (temàtic); ἤρχομην és 1a sg impf IND (MITJ). ἠρξάμην és 1a sg impf IND MITJ de ἄρχω.
τιμώμενος, λυόμενος i παύόμενος són nom sg m del PART pres MITJ de τιμάω -ῶ (verb contracte d'arrel en ...α-) i de λύω i παύω. ἐλθόμενος és nom sg m del PART pres del verb polirrizar ἔρχομαι.
παύοντος, ποιοῦντος, φοβοῦντος són gen sg m/n del PART pres ACT de παύω i de ποιέω -ῶ i φοβέω -ῶ (aquests dos últims, verbs contractes d'arrel en ...ε-) ἀγγελοῦντος és gen sg m/n del PART fut del verb d'arrel en líquida ἀγγέλλω, i procedeix de ἀγγελ-έ-σ-ο-ντ-ος

- Completa la graella amb les formes que corresponguin.

Per als verbs que no tenen veu activa escriu una X en la columna d'aquesta veu.

		en veu ACTiva	en veu MITJana
PART pres de λύω	en nom sg m	λύων < λύ-ο-ντι-Ø	λυόμενος = λυ-ό-μεν-ος
PART fut de πλέκω	en nom sg f	πλέξουσα < πλέκ-σ-ουσ-α < -ο-ντι-γ-α	πλεξομένη < πλεκ-σ-ο-μέν-η
PART aor de ἔρχομαι	en ac sg m	ἔλθοντα = ἔλθ-ο-ντ-α aor tem	X
PART aor de βάλλω	en gen sg m	βάλοντος = βάλ-ο-ντ-ος aor tem	βαλομένου = βαλ-ο-μέν-ου aor tem
PART aor de τίκτω	en gen sg f	τεκοῦσης = τεκ-οῦσ-ης < -ο-ντι-γ-ης	τεκομένης = τεκ-ο-μέν-ης aor tem
PART pres de λείπω	en dat sg m/n	λείποντι = λείπ-ο-ντι-ι	λειπομένοις = λειπ-ο-μέν-οις
PART pres de λέγω	en nom pl m	λέγοντες = λέγ-ο-ντ-ες	λεγομένοι = λεγ-ο-μέν-οι
PART fut de μάχομαι	en nom pl m	X	μαχόμενοι < μαχ-ε-σ-ό-μεν-οι
PART pres de ἀγαπάω-ω	en ac pl m	ἀγαπῶντας < ἀγαπά-ο-ντ-ας	ἀγαπωμένους = ἀγαπα-ο-μέν-ους
PART aor de γίγνομαι	en gen pl m/f/n	X	γενεσομένων = γεν-ε-σ-ο-μέν-ων
PART fut de παύω	en dat pl m/n	παυσοῦσι = παυ-σ-οῦσι < -ο-ντι-σι	παυσομένοις < παυ-σ-ο-μέν-οις
PART aor de πείθω	en dat pl m/n	πιθοῦσι = πιθ-οῦσι < -ο-ντι-σι aor tem πεισᾶσι < πειθ-σ-α-ντι-σι	πιθομένοις = πιθ-ο-μέν-οις aor tem πεισαμένοις < πειθ-σα-μέν-οις

Etimologia

- En la pàgina següent
- A escriu en la columna de la dreta el significat que correspon a cada paraula en grec, escollint-los entre els de la llista de significats de més abaix, i
- B distribueix en les dues columnes centrals els dos números que corresponen a les dues arrels gregues presents en cadascuna de les paraules en català i castellà de les dues columnes a l'esquerra (una mateixa paraula en grec pot servir per a més d'una paraula en català o en castellà), d'acord amb el exemple de *democràcia* / *democracia* - 4 / 18 - δῆμος / κράτος.

Significats:

<i>al voltant de</i>	<i>dona</i>	<i>malaltia</i>	<i>paraula / estudi</i>	<i>tenir cura de</i>
<i>altre / diferent</i>	<i>escriure</i>	<i>mar</i>	<i>pedra preciosa</i>	<i>testimoni</i>
<i>aparèixer</i>	<i>fer</i>	<i>meravella / miracle</i>	<i>petit</i>	<i>tot</i>
<i>bé</i>	<i>gràcia</i>	<i>mesura</i>	<i>poble</i>	<i>treball</i>
<i>cara / costat</i>	<i>ídol</i>	<i>mirar / examinar</i>	<i>ràpid</i>	<i>vint</i>
<i>déu</i>	<i>in- / re- / declinar</i>	<i>navegar</i>	<i>sentir / escoltar</i>	
<i>domini / poder</i>	<i>ivori</i>	<i>or</i>	<i>servir / ser esclau</i>	
			<i>de</i>	

acúfens	acúfenos	1	29
criselefantí	criselefantino	31	9
crisoberil	crisoberilo	31	2
democràcia	democracia	4	18
dramaturg	dramaturgo	5	10
eucaristia	eucaristía	12	30
ginecocràcia	ginecocracia	32	18
heteròclit	heteróclito	11	17
icosaedre	icosaedro	8	6
idolatria	idolatría	7	19
martirologi	martirologio	21	20
microscopi	microscopio	23	27
nosologia	nosología	24	20
pantocràtor	pantocrátor	33	18
periple	periplo	25	26
tacògraf	tacógrafo	28	3
talassoteràpia	talasoteràpia	13	16
taquígraf	taquígrafo	28	3
taquímetre	taquímetro	28	22
taumaturg	taumaturgo	14	10
teofania	teofanía	15	29

1	ἀκούω	sentir / escoltar
2	βήρυλλος	pedra preciosa
3	γράφω	escriure
4	δῆμος	poble
5	δράω -ῶ	fer
6	ἔδρα	cara, costat
7	εἶδωλον	ídol
8	εἴκοσι	vint
9	ἐλέφας	ivori
10	ἔργον	treball
11	ἕτερος	altre / diferent
12	εὖ	bé
13	θάλασσα / θάλαττα	mar
14	θαῦμα	meravella / miracle
15	θεός	déu
16	θεραπεύω	tenir cura de
17	κλίνω	in- / re / declinar
18	κράτος	domini / poder
19	λατρεύω	ser esclau de
20	λόγος	paraula / estudi
21	μάρτυς	testimoni
22	μέτρον	mesura
23	μικρός	petit
24	νόσος	malaltia
25	περί	al voltant de
26	πλέω	navegar
27	σκοπέω-ῶ	mirar
28	ταχύς	ràpid
29	φαίνω	aparèixer
30	χάρις	gràcia
31	χρυσός	or

32	γυνή, γυναικ-ός (substantiu heteròclit)
	dona
33	πᾶς πᾶσα πᾶν (arrel παντ-) < παντ-ς παντ-γα παντ-Ø
	tot

Traducció

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les quatre frases següents (4 punts), i associa cadascuna amb el tipus de participi que inclou, escrivint la lletra que correspongui sobre els punts suspensius (1 punt). D'aquest sis tipus de construcció amb participi n'hi ha dues que no s'han d'associar amb cap frase.

...	Participi atributiu	δ)	Participi predicatiu referit al SUBJecte
γ)	Participi apositiu referit al SUBJecte	α)	Participi predicatiu referit al CD
β)	Genitiu absolut	...	Participi predicatiu referit al CRèg

α) Ἦκουσα τὸν βασιλέα ἐν τῇ ἀγορᾷ ὄντα.

1a sg aor IND ac sg m / CD prep + dat sg f ac sg m del PART pres de εἰμί,
V CD CCL PART Pred referit al CD τὸν βασιλέα

Vaig sentir que el rei estava en la plaça.

β) Κελεύσαντος τοῦ βασιλέως, ὁ ἄγγελος ἀπῆλθε.

gen sg m + gen sg m nom sg m 3a sg aor IND de ἀπ-έρχομαι (polirrizo: ἐρχ- / ἐλθ-)
del PART aor GEN ABS SUBJ V
de κελεύω

Havent[-ho] manat el rei, el missatger va partir.

Que el rei [ho] va manar / [ho] hagué manat, ...

Despres que el rei ho manés, ...

Com que el rei ho havia manat, ...

γ) Οἱ ἄνδρες ἀδικοῦντες τὴν πόλιν βλάπτουσιν.

nom pl m nom pl m acc sg f 3a pl pres IND de βλάπτω
SUBJ del PART pres CD V
de ἀδικέω
PART APOSitiu referit al SUBJecte

Els homes, quan són injustos / si són injustos, perjudiquen la ciutat.

δ) Οἱ στρατιῶται ἔλαθον ἀπελθόντες.

nom pl m

3a pl aor IND

nom pl m

SUBJ

de λανθάνω

del PART aor de ἀπ-έρχομαι (polirrizo: ἐρχ- / ἔλθ-)

PART PREDicatiu referit al SUBJecte

Els soldats van marxar ocultament. / d'amagat.

Morfologia

Sintaxi

Etimologia

Traducció

- Completa les tres graelles d'aquesta pàgina i la següent
 - (a) amb la persona i numero indicats per a cada verb del present, imperfet, futur i aorist d'indicatiu
 - (b) amb l'infinitiu present, futur i aorist de cada verb
 - (c) amb el participi present, futur i aorist en el cas, número i gènere indicat per a cada verb

		INDicatiu			
		present	imperfet	futur	aorist
ἀγγέλλω < ἀγγέλ-γ-ω	1a sg	ἀγγέλλω < ἀγγέλ-γ-ω	ἤγγελλον < ἤγγέλ-γ-on	ἀγγελῶ < ἀγγελ-έ-σ-ω	ἤγγεila < ἤγγελ-σα
στέλλω < στέλ-γ-ω	2a sg	στέλλεις < στέλ-γ-εις	ἔστελλες < ἔ-στέλ-γ-ες	στελεῖς < στελ-έ-σ-εις	ἔστεilaς < ἔ-στέλ-σα-ς
σπείρω < σπέρ-γ-ω	3a sg	σπεῖρει < σπέρ-γ-ει	ἔσπειρε < ἔ-σπέρ-γ-ε	σπερεῖ < σπερ-έ-σ-ει	ἔσπειρε < ἔ-σπέρ-σε
κτείνω < κτέν-γ-ω	1a pl	κτεῖνομεν < κτέν-γ-ο-μεν	ἐκτεῖνομεν < ἐ-κτέν-γ-ο-μεν	κτεινοῦμεν < κτεν-έ-σ-ο-μεν	ἐκτεῖναμεν < ἔ-κτεν-σα-μεν
φθείρω < φθέρ-γ-ω	2a pl	φθεῖρετε < φθέρ-γ-ε-τε	ἐφθεῖρετε < ἐ-φθέρ-γ-ε-τε	φθερεῖτε < φθέρ-έ-σ-ε-τε	ἐφθείρατε < ἐ-φθέρ-σα-τε

(b)	INFINITIU		
	present	futur	aorist
ἀγγέλλω < ἀγγέλ-γ-ω	ἀγγέλλειν < ἀγγέλ-γ-ε-εν	ἀγγελεῖν < ἀγγελ-έ-σ-ε-εν	ἀγγεῖλαι < ἀγγέλ-σαι
στέλλω < στέλ-γ-ω	στέλλειν < στέλ-γ-ε-εν	στελεῖν < στελ-έ-σ-ε-εν	στεῖλαι < στέλ-σαι
σπείρω < σπέρ-γ-ω	σπείρειν < σπέρ-γ-ε-εν	σπερεῖν < σπερ-έ-σ-ε-εν	σπεῖραι < σπέρ-σαι
κτείνω < κτέν-γ-ω	κτείνειν < κτέν-γ-ε-εν	κτεινεῖν < κτεν-έ-σ-ε-εν	κτεῖναι < κτέν-σαι
φθείρω < φθέρ-γ-ω	φθείρειν < φθέρ-γ-ε-εν	φθερεῖν < φθέρ-έ-σ-ε-εν	φθεῖραι < φθέρ-σαι

(c)		PARTicipi		
		present	futur	aorist
ἀγγέλλω < ἀγγέλ-γ-ω	en nom sg m	ἀγγέλλων < ἀγγέλ-γ-ο-ντ-Ø	ἀγγελῶν < ἀγγελ-έ-σ-ο-ντ-Ø	ἀγγείλας < ἀγγέλ-σα-ντ-ς
στέλλω < στέλ-γ-ω	en acc pl m	στέλλοντας < στέλ-γ-ο-ντ-ας	στελοῦντας < στελ-έ-σ-ο-ντ-ας	στεῖλαντας < στέλ-σα-ντ-ας
σπείρω < σπέρ-γ-ω	en gen sg m	σπείροντος < σπέρ-γ-ο-ντ-ος	σπεροῦντος < σπερ-έ-σ-ο-ντ-ος	σπείραντος < σπέρ-σα-ντ-ος
κτείνω < κτέν-γ-ω	en nom pl m	κτείνοντες < κτέν-γ-ο-ντ-ες	κτενοῦντες < κτεν-έ-σ-ο-ντ-ες	κτείναντες < κτέν-σα-ντ-ες
φθείρω < φθέρ-γ-ω	en ac pl n	φθείροντα < φθέρ-γ-ο-ντ-α	φθεροῦντα < φθέρ-έ-σ-ο-ντ-α	φθείραντα < φθέρ-σα-ντ-α

- Fes l'anàlisi morfològica de les següents formes verbals (totes de verbs líquids), d'acord amb els exemples:

forma verbal	pers	núm	temps	mode	veu	verb	traducció
ἡγγέλλομεν < ἡγγέ <u>λ</u> - <u>υ</u> -ο-μεν	1a	pl	imperfet	INDicatiu	ACTiva	ἡγγέλλω < ἡγγέ <u>λ</u> - <u>υ</u> -ω	anunciàvem
ἡγγείλαμεν < ἡγγέ <u>λ</u> - <u>σα</u> -μεν			aorist	INDicatiu	ACTiva		vam anunciar
ἔτελλες < ἔ-τε <u>λ</u> - <u>υ</u> -ες	2a	sg	impf	INDicatiu	ACTiva	τέλλω < τέ <u>λ</u> - <u>υ</u> -ω	acomplies
ἔτειλας < ἔ-τε <u>λ</u> - <u>σα</u> -ς			aor	INDicatiu	ACTiva		vas complir
αἵρετε < ἄρ- <u>υ</u> -ε-τε	2a	pl	pres	INDicatiu	ACTiva	αἶρω < ἄρ- <u>υ</u> -ω	aixequen
ἤρατε < ἄρ- <u>σα</u> -τε			aor	INDicatiu	ACTiva		vau aixecar
ἐσήμαινε < ἐ-σή <u>μ</u> αν- <u>υ</u> -ε	3a	sg	impf	INDicatiu	ACTiva	σημαίνω < ση <u>μ</u> άν- <u>υ</u> -ω	assenyalava
ἐσήμηνε < ἐ-σή <u>μ</u> αν- <u>σ</u> -ε			aor	INDicatiu	ACTiva		va assenyalar
τέμνω = τέμ- <u>ν</u> -ω	1a	sg	pres	INDicatiu	ACTiva	τέμνω = τέμ- <u>ν</u> -ω	tallo
τεμῶ < τεμ-έ- <u>σ</u> -ω			fut	INDicatiu	ACTiva		tallaré

- Relaciona els sintagmes subratllats de cada frase amb els casos i funcions corresponents, posant el número a dins del paréntesi. No cal que escriguis les traduccions.

- (1) nominatiu / Subjecte
- (2) nominatiu / ATRibut
- (3) nominatiu / CP (complement predicatiu) referit al subjecte
- (4) vocatiu [dos cops]
- (5) acusatiu / CD (complement directe)
- (6) doble acusatiu (CD): acusatiu de persona i acusatiu de cosa
- (7) acusatiu (CC) d'extensió en el temps
- (8) acusatiu (CC) d'extensió en l'espai
- (9) acusatiu de relació que concreta a què es refereix la qualitat d'un adjectiu

(3) Αί ιέρειαι ἄσμεναι ἐχόρευον.

(5) Ὁ γεωργὸς ἤρε τὸν λίθον.

(4) Ἄρα φεύξεις, στρατιώτα;

(1) Πάντες οἱ ἄνθρωποι θνητοὶ εἰσιν.

(2) Ἐκεῖνος ὁ στρατηγὸς μάλα ἀνδρεῖος ἦν.

(7) Τήμερον τρεῖς ὥρας βαδίσομεν.

(8) Ἡ νῆσος τρία στάδια τῆς ἡπείρου ἀπεῖχε.

(4) Ὁ ἄνδρες Σπαρτιάται, ἐμοῦ ἀκούετε.

(6) Ὁ διδάσκαλος πολλὰ τοὺς μαθητὰς ἐρώτησεν.

(9) Οὗτος ὁ ἀγαλματοποιὸς μάλα δεξιὸς ἐστὶ τὴν
ἐαυτοῦ τέχνην.

- D'acord amb l'exemple, completa la taula amb els dos termes grecs l'arrel dels quals es troba en les paraules compostes en català de la primera columna.

angelologia	ἄγγελος	λόγος
espermòfor	σπέρμα	φορός
fitòftora	φυτόν	φθορά
sauròcton	σαῦρος	κτόνος
teofania	θεός	φαίνω < φαν-γ-ω
tomografia	τόμος	γράφω

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

α) Ὁ Ξέρξης ἀναρίθμητον στρατιὰν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους ἤγειρεν.
 nom sg / S ac sg / CD prep + ac pl V - 3a sg aor / impf IND

Xerxes va reunir un exèrcit incontable contra els atenesos.

β) Ὁ Ἡρακλῆς τῶν κακούργων ἐκάθηρε γῆν καὶ θάλατταν.
 nom sg / S gen pl / CRèg V - 3a sg ac sg conj ac sg / CD
 aor IND // CD

Hèracles va netejar dels malefactors terra i mar.

γ) Οἱ Ἀχαιοὶ δέκα χρόνους πρὸ τῆς Τροίας ἔμειναν.
 nom pl / S ac pl / CCT prep + gen sg / CCL V - 3a pl aor IND

Els aqueus van romandre deu anys davant Troia.

δ) Οἱ Λακεδαιμόνιοι πολλοὺς Πέρσας κατὰ τὸν πόλεμον ἀπέκτειναν.
 nom pl / S ac pl / CD prep + ac sg / CCT V - 3a pl aor IND

Els lacedemonis van matar molts perses durant la guerra.

Ἀχαιοί, -ῶν, οἱ: els aqueus

Ἡρακλῆς, -έους, ὁ: Hèraclès

Λακεδαιμόνιοι, -ων, οἱ: els lacedemonis

Πέρσαι, -ῶν, οἱ: els perses

Ξέρξης, ου, ὁ: Xerxes

ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους (prep + ac): contra els atenesos

κατὰ τὸν πόλεμον (prep + ac): durant la guerra

πρὸ τῆς Τροίας (prep + gen): davant Troia

Morfologia

Conjuncions i partícules coordinants

Traducció

Etimologia

- Fes l'anàlisi morfològica del substantius següents.

	cas(os)	número	enunciat
γύπα			
πατρίδι			
γίγασι			
γένη			
βασιλεῖς			

- Fes l'anàlisi morfològica de les següents formes verbals.

	persona	número	temps	mode	veu	verb	traducció
ἔφυγες :	2a	sg	aor	IND	ACT	φεύγω	<i>vas fugir</i>
κρούψετε :							
ἠλευθερωσάμεθα :							
ἔλιπε :							

	temps	veu	verb
φυγεῖν :	INF		

	cas	gènere	número		temps	veu	verb
νικησομένους :				PART			

- Escriu les formes verbals que corresponen a les següents anàlisis.

		persona	número	temps	mode	veu	forma verbal
ἄπτω	en	3a	pl	fut	IND	ACT	
		3a	pl	aor	IND	MITJ	
διαφθείρω (irr)	en	3a	sg	pres	IND	ACT	
		3a	sg	fut	IND	ACT	
		3a	sg	impf	IND	ACT	
		3a	sg	aor	IND	ACT	
ἔχω (irr)	en	3a	pl	impf	IND	ACT	
		3a	pl	aor	IND	ACT	
πείθομαι (irr)	en	3a	sg	fut	IND	(MITJ)	
		3a	sg	aor	IND	(MITJ)	

- Copia les frases següents afegint al lloc que s'escaigui les partícules δὲ, γὰρ, οὖν i μέν ... δέ...

Ὁ ἰατρός πολλοὺς ἰατρεῦει, σοφός ἐστιν.

...

Ὁ στρατηγὸς τοῖς πολεμίοις διώκει, οἱ πολέμοι φεύγουσιν.

...

Ἡ εἰρήνη ἀναγκαία ἐστιν, τὸ ἀργύριον οὐ.

...

Οὗτος ὁ ἀνὴρ σοφός ἐστιν· τοὺς υἱοὺς εὖ παιδεύει.

...

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

α) Οὔτε ἡ ἀρετὴ οὔτε ἡ σοφία τῷ νεανίᾳ πικρὰ ἦσαν.

β) Τοῦ ναύτου ἢ τοῦ στρατιώτου οὐ μόνον χαλεπὴ ἐστὶν ἡ δίαιτα, ἀλλὰ καὶ σφαλερά.

γ) Τοῖς ποιηταῖς φίλοι εἰσὶν αἱ δάφναι τῶν γὰρ Μουσῶν ἱερὰ ἐστὶ ἡ δάφνη.

δ) Ὁ μὲν βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρά.

- Escriu en grec l'adjectiu, substantiu o verb a partir dels quals s'han derivat les arrels presents en les següents paraules (el número entre parèntesis indica el número d'arrels diferents que hi ha en una sola paraula).

Ex.: bioquímic (2) < βί-ο-ς, *vida* + χυμ-ικ-ό-ς, l'adjectiu de χυμ-ό-ς, οὐ, ό:
= bi-o-quím-ic *suc* (d'una planta) / *humor* (del cos)

astronauta (2) :			filòsof (2) :		
basílica (1) :			genealogia (2) :		
bioètica (2) :			gigabyte (1) :		
braquicèfal (2) :			macroeconomia (3):		
críptic (1) :			música (1) :		
dieta (1) :			tecnicisme (1) :		
estrategia (1) :					

Morfologia

Sintaxi

Etimologia

Traducció

- Completa les graelles de les pàgines 3 i 4 amb les formes verbals corresponents

- de present d'indicatiu
- de futur d'indicatiu
- d'imperatiu present
- d'infinitiu present
- d'infinitiu futur
- de participi present
- de participi futur

Per als verbs que no tenen veu activa (n'hi ha quatre), escriu una X en la columna de veu activa.

Aquests verbs es reconeixen perquè el diccionari –i aquesta pregunta– els presenta acabats en -μαι.

Per exemple,

el verb que significa *deslligar* té tant veu activa com veu mitjana:

1a sg pres IND ACT	λύω	és la forma que apareix al diccionari
--------------------	-----	---------------------------------------

1a sg pres IND MITJ	λύομαι	
---------------------	--------	--

mentre que

el verb que significa *poder* no té veu activa, sinó només mitjana:

1a sg pres IND ACT	* δύναμω	no existeix
--------------------	----------	-------------

1a sg pres IND MITJ	δύναμαι	és la forma que apareix al diccionari
---------------------	---------	---------------------------------------

Tingues en compte les possibles transformacions fonètiques

–les mateixes en la veu activa i en la veu mitjana–

que ja s'han vist i que es resumeixen el quadre de la pàgina següent.

	Present	Futur															
Verbs purs, els d'arrel acabada en vocal o en diftong υ αυ ευ ου ι ια ιε ιο	Cap transformació	Cap transformació															
Verbs muts, els d'arrel acabada en consonant muda o oclusiva labial β π φ πτ dental δ τ θ ζ gutural γ κ χ ττ/σσ	Cap transformació	Fusió de labial + σ en ψ Elisió de dental + σ > σ Fusió de labial + σ en ξ															
Verbs contractes, els d'arrel acabada en vocal α ε ο	Contraccions vocàliques: <table border="1"> <tr> <td>ά+ω > ᾠ</td> <td>έ+ω > ῶ</td> <td>ό+ω > ῶ</td> </tr> <tr> <td>ά+ει > ᾗ</td> <td>έ+ει > εῖ</td> <td>ό+ει > οῖ</td> </tr> <tr> <td>ά+ο > ῶ</td> <td>έ+ο > οῦ</td> <td>ό+ο > οῦ</td> </tr> <tr> <td>ά+ε > ᾗ</td> <td>έ+ε > εῖ</td> <td>ό+ε > οῦ</td> </tr> <tr> <td>ά+ου > ῶ</td> <td>έ+ου > οῦ</td> <td>ό+ου > οῦ</td> </tr> </table> Així resulten els accents en el present d'indicatiu, que poden variar segons els casos en el participi present.	ά+ω > ᾠ	έ+ω > ῶ	ό+ω > ῶ	ά+ει > ᾗ	έ+ει > εῖ	ό+ει > οῖ	ά+ο > ῶ	έ+ο > οῦ	ό+ο > οῦ	ά+ε > ᾗ	έ+ε > εῖ	ό+ε > οῦ	ά+ου > ῶ	έ+ου > οῦ	ό+ου > οῦ	Allargament de la vocal davant σ: τιμᾱ-σ-ει > τιμῆσει φοβῆ-σ-ει > φοβήσει δηλῶ-σ-ει > δηλώσει
ά+ω > ᾠ	έ+ω > ῶ	ό+ω > ῶ															
ά+ει > ᾗ	έ+ει > εῖ	ό+ει > οῖ															
ά+ο > ῶ	έ+ο > οῦ	ό+ο > οῦ															
ά+ε > ᾗ	έ+ε > εῖ	ό+ε > οῦ															
ά+ου > ῶ	έ+ου > οῦ	ό+ου > οῦ															
Verbs líquids, els d'arrel acabada en consonant líquida o nasal λ ρ μ ν	Tema de present diferent al de futur: ...λλ- ...αιρ- ...ειρ- ...μ-ν- ...αιν- ...ειν- ἀγγέλλ-ει χαίρ-ει φθεῖρ-ει τέμ-ν-ει φαίν-ει τείν-ει	Terminacions de futur (IND, INF, PART) com les del present (IND, INF, PART) d'un verb contracte d'arrel en ...ε- Tema de futur diferent al de present: ...λ- ...αρ- ...ερ- ...μ- ...αν- ...εν- ἀγγελ-εῖ χαρ-εῖ φθερ-εῖ τεμ-εῖ φαν-εῖ τεν-εῖ															

Present d'INDicatiu		en veu ACTiva	en veu MITJana
παιδεύω	1a sg		
ψεύδω	2a sg		
φαίνω < φάν-γ-ω	3a sg	φαίνεις < φάν-γ-εις	
πολιορκέω -ῶ	1a pl		
μάχομαι	2a pl		
φέρω	3a pl		φέρονται = φέρ-ο-νται

Futur d'INDicatiu		en veu ACTiva	en veu MITJana
τίω	1a sg		
πείθω	2a sg		πείσῃ / πείσει < πείθ-σ-ε-σαι
σφάλλω < σφάλ-γ-ω	3a sg		
μηχανάω -ῶ	1a pl		
δέχομαι	2a pl		
ἄρχω	3a pl		ἄρξονται < ἄρχ-σ-ο-νται

IMPeratiu present		en veu ACTiva	en veu MITJana
παύω	2a sg	παῦε = παῦ-ε	
φυλάττω < φυλάκ-γ-ω	2a sg		φυλάττω < φυλάκ-γ-ε-σο
αἰρέω	2a pl		

INFinitiu present	en veu ACTiva	en veu MITJana
γίγνομαι		
διδάσκω	διδάσκειν < διδάσκ-ε-εν	

INFinitiu futur	en veu ACTiva	en veu MITJana
πειράω - ὦ		πειρήσεσθαι < πειρά-σ-ε-σθαι
τάττω < τάγ-γ-ω		

PARTicipi present	en veu ACTiva	en veu MITJana
βούλομαι nom sg m		
βουλεύω nom pl m	βουλεύοντες = βουλεύ-ο-ντ-ες	
νικάω, -ῶ acc pl m		

PARTicipi futur	en veu ACTiva	en veu MITJana
τρίβω nom sg m		
ὕμνέω -ῶ ac pl m		ὕμνησομένους < ὕμνε-σ-ο-μέν-ους
δεσμώω -ῶ nom / ac pl n		

- Introdueix els termes no ratllats de la llista següent en la primera casella de la graelles que correspongui, i fes-ne l'anàlisi morfològica d'acord amb els exemples.

αἰσθάνεσθαι

εὐχόμενας

νεμοῦνται

πέμψειν

πράξουσιν

ἐνδύεται

κρύψοντες

παίθου

πράξεσθαι

τελεῖται

forma verbal	persona	número	temps	mode	veu	verb	traducció
	1a / 2a / 3a	sg / pl	pres / fut	IND / IMP	ACT / MITJ		
τελεῖται	3a	sg	fut	IND	MITJ	τέλλω	complirà

forma verbal	INFinitiu	temps	veu	verb
		pres / fut	ACT / MITJ	
πράξεσθαι	INF	fut	MITJ	πράττω *
	INF			

forma verbal	cas	número	gènere	PARTicipi	temps	veu	verb
	nom / acc / gen / dat	sg / pl	m / f / n		pres / fut	ACT / MITJ	
πράξουσιν	ac	sg	f	PART	fut	ACT	πράττω *
				PART			
				PART			

* πράττω < πράκ-υ-ω / πράξεσθαι < πράκ-σ-ε-σθαι / πράξουσιν < πράκ-σ-ο-ντι-υ-αν

- Relaciona la part subratllada de cada frase o cada sintagma amb els casos i funcions corresponents, posant el número a dins del paréntesi (no cal que escriguis les traduccions).

- (1) datiu / CCL - datiu locatiu
- (2) datiu / CCM - datiu instrumental
- (3) datiu / CI
- (4) datiu possessiu
- (5) gen / CAdj
- (6) gen / CN
- (7) gen / CN - genitiu de parentiu (o patronímic)
- (8) gen / CN - genitiu objectiu o subjectiu
- (9) gen / CN - genitiu partitiu
- (10) gen / CRèg

- () Αεί μοι ἔπεσθε, ὦ στρατιῶται.
- () Ἐνίκησαν Μαραθῶνι.
- () Ἐνόμιζον τὸν Σωκράτη τὸν ἀνθρώπων σοφώτατον.
- () Ἐστρατεύσαμεν εἴκοσι ναυσὶν.
- () Μέγα ἦν τὸ τοῦ Ξερξου ναυτικόν.
- () Οἱ Πέρσαι τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἤρχον.
- () Οἱ πλεῖστοι τῶν συμμάχων φεύγουσιν.
- () Σκοπεῖτε τὸν τῶν πολεμίων φόβον.
- () Τὸν Ξέρξην τοῦ Δαρείου ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐξεδίωξαν.
- () Τῷ Πέρσῃ πολλαὶ νῆες ἦσαν.

- **Escriu**
 - en les set caselles en blanc, els set verbs (que han aparegut en les preguntes anteriors d'aquest Lliurament) l'arrel dels quals es troba present en les paraules en català
 - en les tres caselles en gris, tres prefixos (dos equivalents a preposicions i un relacionat amb un numeral)

epifania		
propedèutic		
diarquia		
poliorcètica		
didàctic		
pràctic		
mecànic		

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents, entre els quals hi ha
 - dos participis atributius
 - un adverbí interrogatiu
 - un infinitiu

α) Ὁ διδάσκαλος τὰ γιγνόμενα αἰὲν πυνθάνεται.

β) Ὁ τῶν πολεμίων φόβος οὐχ ὑπάξεται τοὺς Ἀθηναίους.

γ) Ποῦ εἰσιν οἱ στρατιῶται οἱ ἡμῖν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐψόμενοι;

δ) Οἱ τῆς Ἰωνίας Ἕλληνες οὐκ ἐβούλοντο τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ πείθεσθαι.

Ἀθηναῖοι, -ων, οἱ: els atenesos

Ἕλληνες, -ων, οἱ: els grecs

Ἰωνία, -ας, ἡ: Jònia

Πέρσαι, -ῶν, οἱ: els perses

ἐπὶ τοὺς βαρβάρους (prep + ac): contra els bàrbars

Morfologia

Traducció

- Completa les graelles de les pàgines 2 i 3 amb les formes verbals corresponents
 - d'imperfet (que només existeix en el mode indicatiu)
 - d'aorist d'indicatiu
 - d'imperatiu aorist
 - d'infinitiu aorist
 - de participi aorist

Per als verbs que no tenen veu activa, escriu una X en la columna de veu activa.

Aquests verbs es reconeixen perquè el diccionari –i aquesta pregunta– els presenta acabats en -μαι.

Per exemple,

el verb que significa *deslligar* té tant veu activa com veu mitjana:

1a sg pres IND ACT	λύω	és la forma que apareix al diccionari
1a sg pres IND MITJ	λύομαι	

mentre que

el verb que significa *poder* no té veu activa, sinó només mitjana:

1a sg pres IND ACT	* δύναμω	no existeix
1a sg pres IND MITJ	δύναμαι	és la forma que apareix al diccionari

Imperfet		en veu ACTiva	en veu MITJana
παιδεύω = παιδεύ-ω	1a sg		
τρίβω = τρίβ-ω	2a sg	ἔτριβες = ἔ-τριβ-ε-ς	
ἀγαπάω -ῶ = ἀγαπά-ω	3a sg		
στέλλω < στέλ-γ-ω	1a pl		ἐστελλόμεθα < ἐ-στελ-γ-ό-μεθα
λείπω = λείπ-ω	2a pl		
γιγνώσκω = γι-γνώ-σκ-ω	3a pl		

Aorist d'INDicatiu		en veu ACTiva	en veu MITJana
τίω = τί-ω	1a sg	ἔτισα = ἔ-τι-σ-α	
βλέπω = βλέπ-ω	2a sg		
δηλόω -ῶ = δηλό-ω	3a sg		ἐδηλώσατο < ἐ-δηλο-σα-το
βάλλω < βάλ-γ-ω	1a pl		
τυγχάνω = τυ-γ-χ-άν-ω	2a pl		
οἶχομαι = οἶχ-ο-μαι	3a pl		

IMPeratiu Aorist		en veu ACTiva	en veu MITJana
ἀγγέλλω < ἀγγελ-γ-ω	2a sg		
σπεύδω = σπεύδ-ω	2a sg	σπεῦσον < σπεῦδ-σον	
ἀπατάω -ῶ = ἀπατά-ω	2a sg		
τείνω < τέν-γ-ω	2a pl		
τυγχάνω = τυ-γ-χ-άν-ω	2a pl		

INFinitiu Aorist		en veu ACTiva	en veu MITJana
ἀγείρω = ἀγείρ-ω			ἀγείρασθαι < ἀγερ-σα-σθαι
μένω < μέν-ω			
ἀγορεύω = ἀγορεύ-ω		ἀγορεῦσαι = ἀγορεῦ-σαι	
γαμέω -ῶ = γαμέ-ω			

PARTicipi aorist		en veu ACTiva	en veu MITJana
ἀγγέλλω < ἀγγελ-γ-ω	nom sg n	ἀγγεῖλαν = ἀγγέλ-σα-ς < = ἀγγέλ-σα-ντ-Ø	
ἔρχομαι = ἔρχ-ο-μαι	nom pl f		
εὕρισκω = εὕρ-ίσκ-ω	gen sg m		εὕρομένου < εὕρ-ο-μέν-ου
τέμνω = τέμ-ν-ω	ac pl m		
λανθάνω = λα-ν-θ-άν-ω	nom / ac sg n		

- Introdueix les dues formes verbals no ratllades en la casella que correspongui, i fes-ne l'anàlisi morfològica d'acord amb l'exemple.

ἐπεράνατε, ἡσχύνετο, τελεῖται

forma verbal	persona 1a / 2a / 3a	número sg / pl	temps pres / fut impf / aor	mode IND / IMP	veu ACT / MITJ	verb	traducció
τελεῖται	3a	sg	fut	IND	MITJ	τέλλω	<i>complirà</i>
				(IND)			

- Introdueix les quatre formes verbals no ratllades en la casella que correspongui (segons quins siguin la seva persona, número i temps), i completa després les altres caselles de cada fila, d'acord amb l'exemple.

εἶδετε, ἐπεσετε, ἔσχες, λέγομεν, ὕφαινε

significat	persona i número	pres IND	impf IND	fut IND	aor IND
<i>caure</i>	2a pl	πίπτετε = πί-πτ-ε-τε	ἐπίπτετε = ἐ-πί-πτ-ε-τε	πεσεῖτε < πεσ-έ-σ-ε-τε	ἐπεσετε ἐ-πέσ-ε-τε
<i>dir</i>	1a pl		ἐλέγομεν = ἐ-λέγ-ο-μεν		
<i>veure</i>				ὄψεσθε < ὄπ-σ-ε-σθε	
<i>tenir</i>			εἶχες < ἔ-σεχες		
<i>teixir</i>		ὕφαινει < ὕφάν-γ-ει			

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

α) Χθὲς οἱ πολεμίοι πρὸς τὰς Ἀθήνας ἦλθον.

β) Μὲγαν θησαυρόν ἐν ἱερῷ οἱ κλέπται εὗρον.

γ) Πολλὰ ἐν διδασκαλείῳ ἐμαθόμεθα.

δ) Ῥαδίως οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν πόλιν αἰρήσουσιν.

ε) Πάντες Σωκράτη σοφὸν εἶναι αὐτίκα ᾔσθοντο.

Traducció

Anàlisi oracional

Etimologia

- Fes la traducció dels textos següents.

Text A

Una mica toix

Ὁ ἐμὸς φίλος λέγει ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ χώρα ἄνθρωπος οἰκεῖ ὃς οὐ σοφός ἐστιν· ὁ γὰρ ἵππος αὐτοῦ μέλλει θνήσκειν ὅτι ὁ ἀνόητος ἄνθρωπος οὐ χιλὸν καὶ κριθὰς, ἀλλὰ ξύλα καὶ λίθους τῷ ἵππῳ παρέχει. Λέγει δὲ·

– Ἀνάγκη ἐστὶ τοῖς ἵπποις μανθάνειν ξύλα καὶ λίθους ἐσθίειν.

Εἰ οὕτως ποιεῖ ἀνάγκη ἐστὶν αὐτῷ πολλοὺς ἵππους λαμβάνειν, εἰ καὶ ὀλίγον χρυσίον ἔχει.

Notes:

- μέλλει θνήσκειν: el verb μέλλω seguit d'un infinitiu equival en català a la perífrasi *anar a* seguida d'infinitiu.
- εἰ (si) és aquí conjunció subordinant i introdueix una oració subordinada adverbial (o circumstancial) condicional
- οὕτως ποιεῖ : el verb ποιέω -ω precedit d'un adverbí es pot traduir com *actuar*
- λαμβάνειν (*agafar*) s'ha d'entendre aquí com *adquirir* o *comprar*
- εἰ καὶ = καί εἰ : també si > fins i tot si > *encara que*

Text B

Més del *una mica* toix

Ἐπιθυμεῖ ὁ μὲν αὐτὸς ἄνθρωπος ποταμὸν διαβαίνειν· καὶ ἐπὶ τὸ πλοῖον ἐλαύνει.

Ὁ δὲ φίλος φησί·

– Τί μένεις ἐπὶ τοῦ ἵππου;

Ὁ δὲ ἄνθρωπός φησιν·

– Ὅτι ἐγὼ ἐπιθυμῶ ὡς τάχιστα διαβαίνειν.

Notes:

- ἐλαύνει: el verb ἐλαύνω té el significat bàsic de *guiar un animal*, i d'aquest el derivat i molt freqüent de *anar a cavall*
- Τί: *Què ?* amb el sentit de *Per què ?*
- ὡς τάχιστα, adverbi ὡς i acusatiu plural neutre de l'adjectiu ταχύς , -εῖα, -ύ (*ràpid*) en grau superlatiu i emprat com a adverbi: *al més aviat possible*

Text C

Experiment amb un corb

Ἄνθρωπός τις ἀνόητος ἀκούει ὅτι ὁ κόραξ διακόσια ἔτη ζῇ. Βαίνει οὖν εἰς τὴν ὕλην καὶ ἕνα λαμβάνει νέον ὄντα. Φίλος δ' αὐτῷ λέγει·

– Διὰ τί κόρακα ἐν τῇ σῇ οἰκίᾳ ἔχεις;

Ὁ δέ,

– Ὅτι εἰδέναι βούλομαι εἰ ἀληθῶς διακόσια ἔτη ζῇ ὁ κόραξ.

Notes:

- ζῇ: 3a persona singular del present d'indicatiu de ζάω -ῶ, un verb contracte en ...άω que fa les contraccions en α en comptes de fer-les en η.
- Ὁ δέ : l'article, que en el seu origen era un adjectiu / pronom demostratiu, pot presentar aquest valor com a pronom quan va seguit de la partícula δέ: *I aquest > I ell* [va dir / va contestar]

Text D

Educació pràctica

Μαθητής τις ἐν τῇ τοῦ διδασκάλου οἰκίᾳ γεωμετρίαν μανθάνει. Μανθάνειν δὲ οὐχ ἡδύ ἐστιν αὐτῷ.

Λέγει οὖν τῷ διδασκάλῳ·

– Ἀηδὲς ἐστι μανθάνειν γεωμετρίαν ὅτι χρυσίον οὐ λαμβάνω.

Ὁ δὲ διδάσκαλος τῷ δούλῳ λέγει·

– " Φέρε τῷ παιδίῳ ὀβόλῳ· οὕτως ἔξει λέγειν ὅτι γεωμετρία χρησίμη ἐστὶν αὐτῷ. "

Ὁ δὲ μαθητής, ἐπειδὴ δῶρον ἐδέξατο, οὐκέτι ἐπὶ τὴν γεωμετρίαν ἀγανάκτησε.

Notes:

- λαμβάνειν (*agafar*) s'ha d'entendre aquí com *aconseguir* o *treure com a profit*
- ἔξει λέγειν : el verb ἔχω seguit o precedit d'un infinitiu té el significat de *poder*

- Respon les preguntes següents sobre els quatre textos anteriors.

Text

- A
- 1 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) introdueix el primer $\delta\tau\iota$ del text?
 - 2 Quin tipus d'oració subordinada introdueix el terme $\delta\zeta$?
 - 3 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el segon $\delta\tau\iota$ del text?
 - 4 Quin tipus d'oració subordinada introdueix l'expressió impersonal $\alpha\nu\acute{\alpha}\gamma\kappa\eta\ \epsilon\sigma\tau\iota$?
- B
- 5 Quin tipus de forma verbal és $\delta\iota\alpha\beta\acute{\alpha}\iota\nu\epsilon\iota\nu$?
 - 6 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) és la que té per nucli el primer $\delta\iota\alpha\beta\acute{\alpha}\iota\nu\epsilon\iota\nu$?
 - 7 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el $\delta\tau\iota$ del text? (L'oració principal de la qual depèn aquesta oració subordinada s'ha de sobreentendre: [$\acute{\alpha}\nu\epsilon\omega\ \epsilon\pi\iota\ \tau\omicron\upsilon\ \acute{\iota}\pi\pi\omicron\upsilon$] $\delta\tau\iota$...)
 - 8 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) és la que té per nucli el segon $\delta\iota\alpha\beta\acute{\alpha}\iota\nu\epsilon\iota\nu$?
- C
- 9 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) introdueix el primer $\delta\tau\iota$ del text?
 - 10 Quin tipus de nexa coordinatiu és $\omicron\upsilon\nu$?
 - 11 Quin tipus d'adjectiu / pronom és $\acute{\epsilon}\nu\alpha$?

- 12 Quin tipus de forma verbal és el terme ὄντα?
- 13 Quina funció apleix l'adjectiu νέον?
- 14 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el ὅτι del text? (L'oració principal de la qual depèn aquesta oració subordinada s'ha de sobreentendre: [Κόρακα ἐν τῇ μὴ οἰκίᾳ ἔχω] Ὅτι ...)
- 15 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) introdueix el terme εἰ?
- D 16 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) és la que té per nucli el primer μανθάνειν?
- 17 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) és la que té per nucli el segon μανθάνειν?
- 18 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el primer ὅτι del text?
- 19 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quina funció) introdueix el segon ὅτι del text?
- 20 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix el terme ἐπειδή?

- D'acord amb l'exemple, escriu dues paraules en grec a partir de l'arrel de les quals s'hagin derivat les següents paraules compostes.

odontologia	ὀδούς, <u>ὀδόντος</u> , ὀ	λόγος, <u>λόγου</u> , ὁ
androide / androide		
antiestètic / antiestético		
antihigiènic / antihigiénico		
autocrítica / autocrítica		
ciclotímic / ciclotímico		
diabetes / diabetes		
eufemisme / eufemismo		
idolatria / idolatría		
letàrgia / letargia		
neolític / neolítico		
neurastènia / neurastenia		
palíndrom / palíndromo		
taxonomia / taxonomia		
utopia / utopía		
xilòfon / xilófono		

- D'acord amb l'exemple, escriu una paraula catalana o castellana amb una arrel derivada dels següents substantius i adjectius (l'arrel dels quals es troba eliminant la terminació del seu genitiu).

ὀδοῦς, ὀδόντος, ὁ	<i>odontòleg</i>
ἄλγος	
γαστήρ	
ἰατρός	
κύτος	
ξένος	
ὀστέον	
πτερόν	
στίχος	
ἴσος	
κοινός	
παλαιός	

Traducció

Anàlisi oracional

Etimologia

- Fes la traducció del text següent (dividit en tres seccions), el qual ofereix una versió diferent, aportada per l'historiador Herodot, del que va passar després del rapte d'Hèlena per Paris.

A

Ἐπεὶ ὁ Πάρις τὴν Ἑλένην κλέψας πρὸς τὴν Τροίαν ἤγαγεν, οἱ Ἕλληνες ἐκεῖσε πολλαῖς ναυσὶν ἔπλευσαν. ἐβούλοντο γὰρ τῷ Μενελάῳ βοηθεῖν. Ἀφικόμενοι δὲ ἐξέβησαν εἰς γῆν καὶ στρατόπεδον ἐποίησαν. Ἐπειτα δὲ οἱ στρατηγοὶ ἀγγέλους εἰς τὴν πόλιν ἐπεμψαν καὶ μετὰ τούτων τὸν Μενέλαον αὐτόν.

B

Οὔτοι οὖν, ἐπεὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ τεῖχη, ἤτησαν τὴν Ἑλένην καὶ τὰ χρήματα ἃ ὁ Πάρις ἔλαβεν. Οἱ δὲ Τρῶες τὸν αὐτὸν λόγον τότε τε καὶ ὕστερον εἶπον· "Οὔτε τὴν Ἑλένην οὔτε τὰ χρήματα ἔχομεν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐστίν."

C

Οἱ δὲ Ἕλληνες οὐ πιστεύοντες ἑννέα μὲν ἔτη ἐπολιόρκουν τὴν Τροίαν, τῷ δὲ δεκάτῳ ἔλαβον. Οἱ μέντοι Ἕλληνες οὐχ ἠῦρον τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἤκουσαν. Νῦν οὖν πιστεύσαντες ἀπέπεμψαν τὸν Μενέλαον αὐτόν πρὸς τὴν Αἴγυπτον. Οὗτος δὲ ἀφικόμενος ἀπέλαβε τὴν Ἑλένην οὐδὲν κακὸν παθοῦσαν καὶ τὰ ἑαυτοῦ χρήματα πάντα.

Notes:

- ἤγαγεν [$< \acute{\alpha}\gamma\text{-}\alpha\gamma\text{-}\epsilon\text{-}(\nu)$], 3a sg aor IND [amb l'anomenada 'reduplicació àtica'] del verb ἄγω: *portar, dur* (aquí millor *emportar-se* o *endur-se*)
- ἔπλευσαν (= ἔ-πλευ-σα-ν), del verb πλέω ($< \pi\lambda\acute{\epsilon}\varphi\text{-}\omega$)
- ἀφικόμενοι (= ἀπό + ικ-ό-μεν-οι), del verb ἀφικνέομαι (= ἀπό + ικ-νέ-ο-μαι)
- ἐξέβησαν (= ἐκ + ἐ-βη-σα-ν), del verb ἐκβαίνω ($< \acute{\epsilon}\kappa + \beta\acute{\alpha}\text{-}\nu\text{-}\gamma\text{-}\omega$)
- εἰσῆλθον (= εἰς + ἔλθ-ο-ν), del verb εἰσερχομαι (= εἰς + ἐρχ-ο-μαι)
- μέντοι, partícula aseverativa (*certament, en veritat, sens dubte*) o adversativa (*però / no obstant*)
- ἦϋρον (= ἔϋρ-ο-ν), del verb εὕρισκω (= εὕρ-ί-σκ-ω)
- ἀπέπεμψαν (= ἀπό + ἐ-πεμπ-σα-ν), del verb ἀποπέμπω ($< \acute{\alpha}\pi\acute{o} + \pi\acute{\epsilon}\mu\pi\text{-}\omega$)
- ἀπέλαβε (= ἀπό + ἐ-λαβ-ε), del verb ἀπολαμβάνω ($< \acute{\alpha}\pi\acute{o} + \lambda\alpha\text{-}\mu\text{-}\beta\text{-}\acute{\alpha}\nu\text{-}\omega$)
- παθοῦσαν (= παθοῦσαν $< \pi\alpha\theta\text{-}\acute{o}\text{-}\nu\text{-}\gamma\alpha\text{-}\nu$), del verb πάσχω ($< \pi\acute{\alpha}\theta\text{-}\sigma\kappa\text{-}\omega$)

Lèxic (noms propis i gentilicis):

- Αἴγυπτος, Αἰγύπτου, ἡ: Egipte
- Ἑλένη, Ἑλένης, ἡ: Hèlena
- Ἕλληνες, Ἑλλήνων, οἱ: els grecs
- Μενέλαος, -ου, ὁ: Menelau
- Πάρις, Πάριδος, ὁ: Paris
- Τροία, -ας, ἡ: Troia
- Τρῶες, Τρώων, οἱ: els troians

- Respon les preguntes següents sobre les tres seccions del text anterior.

- A
- 1 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix la conjunció ἐπεὶ?
 - 2 Quin tipus de PARTicipi és κλέψας (APOSitiu, ATRibutiu, PREDicatiu o GENitiu ABSolut)?
 - 3 Quin tipus de nexa coordinatiu és γάρ?
 - 4 Quin tipus de construcció hi ha en la frase ἐβούλοντο γὰρ τῷ Μενελάῳ βοηθεῖν?
 - 5 Quin tipus de CC és el SPrep μετὰ τούτων (CCTemps, CCLloc o CCCompanyia)?
- B
- 6 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix la conjunció ἐπεὶ?
 - 7 Quin tipus d'oració subordinada introdueix el terme ἃ?
 - 8 Quin tipus de nexes coordinatius són οὔτε ... οὔτε ...?
- C
- 9 Quin tipus de nexa coordinatiu és οὖν?
 - 10 Quin tipus de PARTicipis són πιστεύοντες, πιστεύσαντες, ἀφικόμενος i παθοῦσαν (APOSitiu, ATRibutiu, PREDicatiu o GENitiu ABSolut)?

- Escriu a l'espai en blanc de cada frase la conjunció o locució conjuntiva subordinant temporal que hi convé, escollint-la d'entre les següents:

ἐπεί, ἐφ' οὗ, ὅταν, ὅτε, πρὶν,

Οἱ Ἀθηναῖοι πολῖται αἰεὶ ἐβουλευόντο _____ ψεφίζεσθαι.

Els ciutadans atenesos sempre deliberaven abans de votar.

Οὐδεὶς ἔτι ἀδικεῖ τοὺς ξένους _____ ὁ Προκρούστης ἀπέθανε.

Ningú ja no és injust amb els estrangers des que Procrustes va morir.

Τάφος δὲ ποῖον μὲ δέξεται, _____ θάνω; [θάνω, 1a sg pres SUBJ de θνήσκω]

Quina mena de sepulcre m'acollirà, quan mori?

_____ πάντες συνήλθον, ἐκαθέζοντο· _____ δὲ ταῦτα ἦν, σχεδὸν μέσαι ἦσαν νύκτες.

Quan tots es van reunir, van seure; quan passava això era gairebé mitja nit.

- D'acord amb l'exemple, escriu dues paraules en grec a partir de l'arrel de les quals s'hagin derivat les següents paraules compostes.

odontologia	ὀδούς, ὀδόντος, ὁ	λόγος, λόγου, ὁ
acrobàcia / acrobacia		
bustrofèdic / bustrofédico		
cacofonia / cacofonía		
cleptomania / cleptomanía		
crematologia / crematología		
Crisòstom / Crisóstomo		
epopeia / epopeya		
estilobat, o estilòbat, o estilòbata / estilóbato		
hipèrbaton / hipérbaton		
oligopoli / oligopolio		
opistòdom / opistódomo		
palimpsest / palimpsesto		
peristil / peristilo		
poliorcètica / poliorcética		
tríglif / triglifo		

- D'acord amb l'exemple, completa les caselles buïdes de la taula
 - distribuint en la primera columna els següents termes, a partir dels quals s'ha derivat la primera arrel present en les paraules compostes en català i castellà de la primera columna:

δαίμων, δῆμος, ἵππος, ~~καίνος~~, καινός, κενός, κοινός, λείπω, λίπος, λυπή, ὑπό

- escrivint en la segona columna una paraula en grec a partir de la qual s'hagi derivat la segona arrel present en les paraules compostes en català i castellà de la primera columna

cenogènesi / cenogénesis	καίνός	γένεσις
cenobi / cenobio		
cenotafi / cenotafio		
cenozoic / cenozoico		
hipogeu / hipogeo		
hipòdrom / hipódromo		
demagògia / demagogia		
demonologia / demonología		
lipotímia / lipotimia		
lipomania / lipomanía		
lipòlisi / lipólisis		

Sintagmes preposicionals

Traducció

Anàlisi morfosintàctica

Anàlisi oracional

Etimologia

Etimologia (paraules derivades amb preposicions com a prefixos)

- Escriu en grec els següents sintagmes preposicionals, fent servir
 - les preposicions que pel sentit hi corresponguin
(consulta el fitxer PDF *Les preposicions* que trobaràs en en Materials d'estudi / Llengua)
 - els següents substantius:

ἀνδρεία, -ας, ἡ	νόμος, -ου, ὁ	ὄρκος, -οῦ, ὁ
παῖς, παιδός, ὁ	ποταμός, -οῦ, ὁ	φίλος, -ου, ὁ

riu avall :		d'acord amb la llei:	
del riu [sortint-ne]:		des de nen > des de la seva infantesa:	
a través del riu:		per causa del seu valor:	
més enllà del riu:		parlar en defensa d'un amic:	λέγειν
al costat del riu:		en contra del jurament:	

- Fes la traducció –i si vols l'anàlisi morfosintàctica– d'almenys 4 frases a escollir entre les tretze frases següents.

- 1 Αἱ τῶν Σπαρτιατῶν μητέρες ἐκέλευον τοὺς παῖδας ἢ νικᾶν ἢ τελευτᾶν.
- 2 Ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν πάντων τῶν Ἑλλήνων εἶναι τὸν τῶν Περσῶν Βασιλέα.
- 3 Ἐξεστι τῷ τυράννῳ ποιεῖν καὶ λέγειν ᾧ βούλεται.
- 4 Ἔσμεν ἄνθρωποι ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ἣν ἔχομεν.
- 5 Ἐλπίζω τὸν χρόνον παύσειν τὰς λύπας σου.
- 6 Οἱ Πέρσαι ἔθυσαν τῷ ἡλίῳ καὶ ¹ ἐκείνους τοὺς ἵππους, οἱ καλοὶ ἦσαν.
- 7 Τίς, ὃν οὐ γινώσκεις, ὦ διδάσκαλε, ἀστρονομίαν μαρθάνειν βούλεται.
- 8 Ἀλέξανδρος ἔφασκεν θεοῦ υἱὸς εἶναι.
- 9 Ὀλυμπία ἔφασκεν Ἀλέξανδρον θεοῦ υἱὸν εἶναι.
- 10 Λέγουσι τοὺς Συβαρίτας ἐπὶ φύλλων ῥόδων κοιμήσασθαι.
- 11 Λέγουσι τὸν Ὀρφέα κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα.
- 12 Λέγεται τὸν Ὀρφέα κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα.
- 13 Ὁ Ὀρφεύς λέγεται κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα.

Ἀλέξανδρος, -ου, ό: Alexandre [Alexandre el Gran]

Ἕλληνες, -ων, οί: els grecs

Ὀλυμπία, -ας, ή: Olímpia [mare d'Alexandre el Gran]

Ὀρφέυς, -έως, ό: Orfeu

Πέρσαι, -ῶν, οί: els perses

Σπαρτιάται, -ῶν, οί: els espartiates [habitants de la ciutat d'Esparta]

Συβαρίται, -ων, οί: els sibarites [habitants de la colònia grega de Síbaris, al Sud d'Itàlia]

- Encercla els números de les frases de la pregunta anterior que es corresponguin amb les ànàlisis oracionals de la taula següent (és a dir, hauràs de traduir mentalment totes les frases).

Hi ha dues frases a cadascuna de les quals els corresponen dues anàlisis oracionals (en total s'han de fer 15 cercles).

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
OR SUB de REL introduïda per pronom relatiu i sense antecedent						

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
OR SUB de REL introduïda per pronom relatiu i amb antecedent						

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
OR SUB COMPL d'INF amb funció de SUBJECTE						

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
OR SUB COMPL d'INF concertat i amb funció de CD						

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
OR SUB COMPL d'INF no concertat i amb funció de CD						

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
OR SUB COMPL d'INF en construcció personal						

- Escriu la preposició i l'adjectiu o substantiu grecs a partir dels quals s'han derivat les paraules següents en català i en castellà, d'acord amb l'exemple.

	preposició	adjectiu o substantiu
antípodes / antípodas	ἀντί	πούς, <u>ποδός</u> , ό: <i>peu</i>
èczema / eccema		
enclític / enclítico		
enzima / enzima		
epònim / epónimo		
hipertròfia / hipertrofia		
hipogeu / hipogeo		
isagoge / isagoge		
paràsit / parásito		
proselitisme / proselitismo		
sincrètic / sincrético		

- Combina les preposicions de la primera columna i les arrels dels substantius de la segona columna per tal d'escriure en català i / o castellà

3 paraules acabades en el sufix *...ic / ...ico*

4 paraules acabades en *...tesi / ...tesis*

ἀνά / ἀν'		<i>...ic / ...ico:</i>
ἀντί / ἀντ' / ἀνθ'		-
διά / δι'	χρόνος, -ου, ὁ: <i>temps</i>	-
πρὸ	θέσις, -εως, ἡ: <i>posició, plantejament</i>	<i>...tesi / ...tesis:</i>
σύν [> <i>sin-</i> / <i>sim-</i>]		-
ὑπό / ὑπ' / ὑφ'		-

Morfologia

Etimologia

Traducció

- Subratlla o encercla la forma verbal *intrusa* de cada sèrie, és a dir, la forma verbal que no resulta coherent amb les altres tres per una o altra d'aquestes dues raons:

- perquè no pertany al mateix verb que les altres tres
- perquè no està en el mateix temps que les altres tres

Per fer bé aquesta pregunta convé que repassis

- quines són i en quins temps es produeixen les contraccions vocàliques dels verbs contractes
- com es forma l'aorist i el futur en els verbs líquids
- les diferents arrels dels verbs irregulars, en els quals l'aorist sol ser temàtic

εἶσι	<u>ἐστί</u>	ἔρχεται	ἦλθε	ἐστί ¹
δεσμοῖ	<u>τεμεῖ</u>	τιμᾶ	φοβεῖ	τεμεῖ ²
ἀγαπῶ	κτενῶ	μισθῶ	πολεμῶ	
ἀγγελεῖ	ποιεῖ	στελεῖ	σφαλεῖ	
ἀπέστειλε	εἶλε	ἐξήγγειλε	ἔστειλε	
εἶδον	ἔξω	ἔσχον	ἔχω	
εἶδον	εἶλον	εἶπον	εἶχον	
ἐπειθόμενος	ἐπειθόμην	ἐπιθομένος	ἐπυθόμην	
ἄρῶ	ἦρα	ἦρον	ἦρουν	
ἔρχομαι	ἦλθον	ἦρξάμην	ἦρχόμην	
τιμώμενος	ἐλθών	λυόμενος	παυόμενος	
ἀγγελοῦντος	παύοντος	ποιοῦντος	φοβοῦντος	

¹ ἐστί és 3a sg pres IND del verb εἰμί (*ser / estar*);
les altres tres, 3a sg fut, pres i aor IND del verb irregular ἔρχομαι.

² τεμεῖ (< τεμ-έ-σ-ει) és 3a sg fut IND del verb τέμ-ν-ω;
les altres tres són 3a sg pres IND dels verbs contractes δεσμός -ῶ, τιμάω -ῶ i φοβέω -ῶ.

- Completa la graella amb les formes que corresponguin.

Per als verbs que no tenen veu activa escriu una X en la columna d'aquesta veu.

		en veu ACTiva	en veu MITJana
PART pres	en nom		
de λύω	sg m		
PART fut	en nom		
de πλέκω	sg f		
PART aor	en ac		ἔλθοντα = ἔλθ-οντ-α
de ἔρχομαι	sg m		
PART aor	en gen	βάλοντος = βάλ-οντ-ος	
de βάλλω	sg m		
PART aor	en gen		
de τίκτω	sg f		
PART pres	en dat		
de λείπω	sg m/n		
PART pres	en nom		
de λέγω	pl m		
PART fut	en nom		μαχόμενοι < μαχ-ε-σ-ό-μεν-οι
de μάχομαι	pl m		
PART pres	en ac		
de ἀγαπάω-ω	pl m		
PART aor	en gen		
de γίγνομαι	pl m/f/n		
PART fut	en dat		
de παύω	pl m/n		
PART aor	en dat		πιθόμενοις = πιθ-ο-μέν-οις
de πείθω	pl m/n		

Etimologia

- En la pàgina següent
- A escriu en la columna de la dreta el significat que correspon a cada paraula en grec, escollint-los entre els de la llista de significats de més abaix, i
- B distribueix en les dues columnes centrals els dos números que corresponen a les dues arrels gregues presents en cadascuna de les paraules en català i castellà de les dues columnes a l'esquerra (una mateixa paraula en grec pot servir per a més d'una paraula en català o en castellà), d'acord amb el exemple de *democràcia / democracia* - 4 / 18 - *δημος / κράτος*.

Significats:

<i>al voltant de</i>	<i>dona</i>	<i>malaltia</i>	<i>paraula / estudi</i>	<i>tenir cura de</i>
<i>altre / diferent</i>	<i>escriure</i>	<i>mar</i>	<i>pedra preciosa</i>	<i>testimoni</i>
<i>aparèixer</i>	<i>fer</i>	<i>meravella / miracle</i>	<i>petit</i>	<i>tot</i>
<i>bé</i>	<i>gràcia</i>	<i>mesura</i>	<i>poble</i>	<i>treball</i>
<i>cara / costat</i>	<i>ídol</i>	<i>mirar / examinar</i>	<i>ràpid</i>	<i>vint</i>
<i>déu</i>	<i>in- / re- / declinar</i>	<i>navegar</i>	<i>sentir / escoltar</i>	
<i>domini / pode</i>	<i>ivori</i>	<i>or</i>	<i>servir / ser esclau</i>	
			<i>de</i>	

acúfens	acúfenos		
criselefantí	criselefantino		
crisoberil	crisoberilo		
democràcia	democracia	4	18
dramaturg	dramaturgo		
eucaristia	eucaristía		
ginecocràcia	ginecocracia		
heteròclit	heteróclito		
icosaedre	icosaedro		
idolatria	idolatría		
martirologi	martirologio		
microscopi	microscopio		
nosologia	nosología		
pantocràtor	pantocrátor		
periple	periplo		
tacògraf	tacógrafo		
talassoteràpia	talasoteràpia		
taquígraf	taquígrafo		
taquímetre	taquímetro		
taumaturg	taumaturgo		
teofania	teofanía		

1	ἀκούω	
2	βήρυλλος	
3	γράφω	
4	δῆμος	poble
5	δράω -ῶ	
6	ἔδρα	
7	εἶδωλον	
8	εἴκοσι	
9	ἐλέφας	
10	ἔργον	
11	ἕτερος	
12	εὖ	
13	θάλασσα / θάλαττα	
14	θαῦμα	
15	θεός	
16	θεραπεύω	
17	κλίνω	
18	κράτος	domini / poder
19	λατρεύω	
20	λόγος	
21	μάρτυς	
22	μέτρον	
23	μικρός	
24	νόσος	
25	περί	
26	πλέω	
27	σκοπέω-ῶ	
28	ταχύς	
29	φαίνω	
30	χάρις	
31	χρυσός	

32	γυνή, γυναικ-ός (substantiu heteròclit)
33	πᾶς πᾶσα πᾶν (arrel παντ-) < παντ-ς παντ-γα παντ-Θ>

Traducció

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les quatre frases següents (4 punts),
i associa cadascuna amb el tipus de participi que inclou,
escrivint la lletra que correspongui sobre els punts suspensius (1 punt)
D'aquest sis tipus de construcció amb participi n'hi ha dues que no s'han d'associar amb cap frase.

...	Participi atributiu	...	Participi predicatiu referit al SUBJecte
...	Participi apositiu referit al SUBJecte	...	Participi predicatiu referit al CD
...	Genitiu absolut	...	Participi predicatiu referit al CRèg

α) Ἦκουσα τὸν βασιλέα ἐν τῇ ἀγορᾷ ὄντα.

β) Κελεύσαντος τοῦ βασιλέως, ὁ ἄγγελος ἀπῆλθε.

γ) Οἱ ἄνδρες ἀδικοῦντες τὴν πόλιν βλάπτουσιν.

δ) Οἱ στρατιῶται ἔλαθον ἀπελθόντες.

Morfologia

Sintaxi

Etimologia

Traducció

- Completa les tres graelles d'aquesta pàgina i la següent
 - (a) amb la persona i numero indicats per a cada verb del present, imperfet, futur i aorist d'indicatiu
 - (b) amb l'infinitiu present, futur i aorist de cada verb
 - (c) amb el participi present, futur i aorist en el cas, número i gènere indicat per a cada verb

(a)

		INDicatiu			
		present	imperfet	futur	aorist
ἀγγέλλω < ἀγγέλ-γ-ω	1a sg	ἀγγέλλω			
στέλλω < στέλ-γ-ω	2a sg		ἔστελλες		
σπείρω < σπέρ-γ-ω	3a sg			σπερεῖ	
κτείνω < κτέν-γ-ω	1a pl				ἐκτείναμεν
φθείρω < φθέρ-γ-ω	2a pl				

(b)	INFinitiu		
	present	futur	aorist
ἀγγέλλω < ἀγγέλ-γ-ω			ἀγγεῖλαι
στέλλω < στέλ-γ-ω			
σπείρω < σπέρ-γ-ω		σπερεῖν	
κτείνω < κτέν-γ-ω			
φθείρω < φθέρ-γ-ω	φθεῖρην		

(c)	PARTicipi		
	present	futur	aorist
ἀγγέλλω < ἀγγέλ-γ-ω	en nom sg m ἀγγέλλον		
στέλλω < στέλ-γ-ω	en acc pl m	στελοῦντας	
σπείρω < σπέρ-γ-ω	en gen sg m		σπείραντος
κτείνω < κτέν-γ-ω	en nom pl m		
φθείρω < φθέρ-γ-ω	en ac pl n		

- Fes l'anàlisi morfològica de les següents formes verbals (totes de verbs líquids), d'acord amb els exemples:

forma verbal	persona	número	temps	mode	veu	verb	traducció
ἠγγέλλομεν	1a	pl	imperfet	INDicatiu	ACTiva	ἠγγέλλω	<i>anunciàvem</i>
ἠγγείλαμεν	1a	pl	aorist	INDicatiu	ACTiva	ἠγγέλλω	<i>vam anunciar</i>
ἔτελλες				INDicatiu	ACTiva		
ἔτειλας				INDicatiu	ACTiva		
αἶρετε				INDicatiu	ACTiva		
ἤρατε				INDicatiu	ACTiva		
ἐσήμαινε				INDicatiu	ACTiva		
ἐσήμηνε				INDicatiu	ACTiva		
τέμνω				INDicatiu	ACTiva		
τεμῶ				INDicatiu	ACTiva		

- Relaciona els sintagmes subratllats de cada frase amb els casos i funcions corresponents, posant el número a dins del parèntesi. No cal que escriguis les traduccions.

- (1) nominatiu / Subjecte
- (2) nominatiu / ATRibut
- (3) nominatiu / CP (complement predicatiu) referit al subjecte
- (4) vocatiu [dos cops]
- (5) acusatiu / CD (complement directe)
- (6) doble acusatiu (CD): acusatiu de persona i acusatiu de cosa
- (7) acusatiu (CC) d'extensió en el temps
- (8) acusatiu (CC) d'extensió en l'espai
- (9) acusatiu de relació que concreta a què es refereix la qualitat d'un adjectiu

() Αί ιέρειαι <u>ἄσμεναι</u> ἐχόρευον.	() Ὁ γεωργὸς ἤρε <u>τὸν λίθον</u> .
() Ἄρα φεύξεις, <u>στορατιώτα</u> ·	() <u>Πάντες οἱ ἄνθρωποι</u> θνητοὶ εἰσιν.
() Ἐκεῖνος ὁ στρατηγὸς μάλα <u>ἀνδρεῖος</u> ἦν.	() Τήμερον <u>τρεῖς ὥρας</u> βαδίσομεν.
() Ἡ νῆσος <u>τρία στάδια</u> τῆς ἠπείρου ἀπέιχε.	() Ὡ <u>ἄνδρες Σπαρτιάται</u> , ἐμοῦ ἀκούετε.
() Ὁ διδάσκαλος <u>πολλὰ τοὺς μαθητὰς</u> ἐρώτησεν.	() Οὗτος ὁ ἀγαματοποιὸς μάλα δεξιὸς ἐστὶ <u>τὴν</u>
ἐαυτοῦ <u>τέχνην</u> .

- D'acord amb l'exemple, completa la taula amb els dos termes grecs l'arrel dels quals es troba en les paraules compostes en català de la primera columna.

angelologia	ἄγγελος	λόγος
espermòfor		
fitòftora		
sauròcton		
teofania		
tomografia		

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

α) Ὁ Ξέρξης ἀναρίθμητον στρατιὰν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους ἤγειρεν.

β) Ὁ Ἡρακλῆς τῶν κακούργων ἐκάθηρε γῆν καὶ θάλατταν.

γ) Οἱ Ἀχαιοὶ δέκα χρόνους πρὸ τῆς Τροίας ἔμειναν.

δ) Οἱ Λακεδαιμόνιοι πολλοὺς Πέρσας κατὰ τὸν πόλεμον ἀπέκτειναν.

Ἀχαιοί, -ῶν, οἱ: els aqueus

Ἡρακλῆς, -έους, ὁ: Hèraclès

Λακεδαιμόνιοι, -ων, οἱ: els lacedemonis

Πέρσαι, -ῶν, οἱ: els perses

Ξέρξης, ου, ὁ: Xerxes

ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους (prep + ac): contra els atenesos

κατὰ τὸν πόλεμον (prep + ac): durant la guerra

πρὸ τῆς Τροίας (prep + gen): davant Troia

Morfologia

Conjuncions i partícules coordinants

Traducció

Etimologia

- Fes l'anàlisi morfològica del substantius següents.

	cas(os)	número	enunciat
γύπα = γύπ-α	acc	sg	γύψ, γυπός, ό: <i>voltor</i>
πατρίδι = πατρίδ-ι	dat	sg	πατρίς, -ίδος, ή: <i>pàtria</i>
γίγασι < γίγαντ-σι	dat	pl	γῆγας, -αντος, ό: <i>gègant</i>
γένη < γένε-α < γένεσ-α	nom / voc / acc	pl	γένος, γένους, τό: <i>gènere</i>
βασιλεις < βασιλέ-ες < βασιλεύ-ες	nom / voc	pl	βασιλεύς, -εώς, ό: <i>rei</i>

- Fes l'anàlisi morfològica de les següents formes verbals.

	persona	número	temps	mode	veu	verb	traducció
ἔφυγες = ἔ-φυγ-ες	2a	sg	aor	IND	ACT	φεύγω	<i>vas fugir</i>
κρύψετε < κρύπτ-σ-ε-τε	2a	pl	fut	IND	ACT	κρύπτω	<i>amagareu</i>
ἠλευθερώσαμεθα = ἔλευθερω-σα-μεθα	1a	pl	aor	IND	MITJ	ἐλευθε-ρώω, -ῶ	<i>vam allibe-rar-nos</i>
ἔλιπε = ἔ-λιπ-ε <> ἔ-λειπ-ε	3a	sg	aor temàtic	IND	ACT	λείπω	<i>va deixar</i>

	temps	veu	verb
φυγεῖν = φυγ-εῖν <> φεύγ-ειν	INF	aor temàtic	ACT φεύγειν

	cas	gènere	número		temps	veu	verb
νικησομένους = νικᾶ/ε-σ-ο-μέν-ους	acc	pl	m	PART	fut	MITJ	νικάω, -ῶ / νικέω, -ῶ

- Escribe las formas verbales que corresponden a los siguientes análisis.

	persona	número	temps	mode	veu	forma verbal
ἀπτω en	3a	pl	fut	IND	ACT	ἄψουσι(ν) < ἄπτ-σ-ουσι(ν)
	3a	pl	aor	IND	MITJ	ἤψαντο < ἄπτ-σα-ντο
διαφθείρω (irr) en	3a	sg	pres	IND	ACT	διαφθείρει < δια-φθερ-γ-ει
	3a	sg	fut	IND	ACT	διαφθερεῖ < δια-φθερ-έ-σ-ει
	3a	sg	impf	IND	ACT	διέφειρε(ν) < δια-ε-φθερ-γ-ε
	3a	sg	aor	IND	ACT	διέφειρε(ν) < δια-ε-φθερ-σε
ἔχω (irr) en	3a	pl	impf	IND	ACT	εἶχον < ἐ-ε-χον < ἐ-σεχ-ον
	3a	pl	aor	IND	ACT	ἔσχον = ἔ-σχ-ον
πείθομαι (irr) en	3a	sg	fut	IND	(MITJ)	πείσεται < πείθ-σ-ε-ται
	3a	sg	aor	IND	(MITJ)	ἐπίθετο = ἐ-πίθ-ε-το

- Copia les frases següents afegint al lloc que s'escaigui les partícules δὲ, γὰρ, οὖν i μὲν ... δέ...

De les dues possibilitats per a cada frase s'ha de preferir la primera.

Ὁ ἰατρὸς πολλοὺς ἰατρεύει, σοφὸς ἐστίν.

Ὁ ἰατρὸς πολλοὺς ἰατρεύει, σοφὸς γὰρ ἐστίν.

ο Ὁ ἰατρὸς πολλοὺς ἰατρεύει, σοφὸς οὖν ἐστίν.

El metge cura molts, car és savi / expert. ¹

El metge cura molts; en efecte, és savi / expert. ²

¹ Que sigui savi és la causa que curi molts.

Com que sap, cura molts.

² Que sigui savi és el que hom diu com a conseqüència d'haver observat que cura molts.

Com que cura molts, és savi.

Ὁ στρατηγὸς τοῖς πολεμίοις διώκει, οἱ πολέμιοι φεύγουσιν.

Ὁ μὲν στρατηγὸς τοῖς πολεμίοις διώκει, οἱ δὲ πολέμιοι φεύγουσιν. ¹

ο Ὁ στρατηγὸς τοῖς πολεμίοις διώκει, οἱ δὲ πολέμιοι φεύγουσιν. ²

¹ (D'una banda) El general persegueix els enemics, (d'altra banda) els enemics fugen.

> El general persegueix els enemics i els enemics fugen.

² El general persegueix els enemics, i ~~però~~ els enemics fugen.

Ἡ εἰρήνη ἀναγκαία ἐστίν, τὸ ἀργύριον οὐ.

Ἡ εἰρήνη ἀναγκαία ἐστίν, τὸ δὲ ἀργύριον οὐ. ¹

Ἡ μὲν εἰρήνη ἀναγκαία ἐστίν, τὸ δὲ ἀργύριον οὐ. ²

¹ La pau és necessària, i / però els diners no.

² (D'una banda) La pau és necessària, (d'altra banda) els diners no.

Οὗτος ὁ ἀνὴρ σοφὸς ἐστίν· τοὺς υἱοὺς εὖ παιδεύει.

Οὗτος ὁ ἀνὴρ σοφὸς ἐστίν· τοὺς οὖν υἱοὺς εὖ παιδεύει.

ο Οὗτος ὁ ἀνὴρ σοφὸς ἐστίν· τοὺς γὰρ υἱοὺς εὖ παιδεύει.

Aquest home és savi; en efecte, educa bé els [seus] fills. ¹

Aquest home és savi, car / ja que educa bé els [seus] fills. ²

¹ Que educui bé els seus fills

és una conseqüència (se suposa que entre d'altres) del fet de ser savi.

² Que educui bé els seus fills

és la causa (la única causa) per la qual hom diu que és savi.

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

α) Οὔτε ἡ ἀρετὴ οὔτε ἡ σοφία τῷ νεανίᾳ πικρὰ ἦσαν.

conj nom/SUBJ conj nom/SUBJ dat/CI nom/ATR V - 3a sg impf IND εἰμί

οὔτε ... οὔτε ... : conjs coord disy en correlació

Ni la virtut ni la saviesa [no] eren odioses per al jove / avorrides pel jove.

β) Τοῦ ναύτου ἢ τοῦ στρατιώτου οὐ μόνον χαλεπή ἐστὶν ἡ διαίτα, ἀλλὰ καὶ σφαλερά.

gen/CN conj gen/CN adv adv nom/ATR V nom/SUBJ conj conj nom/ATR
- 3a sg pres IND

La forma de vida del mariner o del soldat no sols és difícil / dura, sinó tamné incerta / perillosa.

γ) Τοῖς ποιηταῖς φίλοι εἰσὶν αἱ δάφναι τῶν γὰρ Μουσῶν ἱερά ἐστὶ ἡ δάφνη.

dat d'interès - - nom/ATR V nom/SUBJ gen/CN- conj -gen/CN nom/ATR V nom/SUBJ
dat possessiu - - nom / CP - 3a sg pres IND - 3a sg pres IND

γάρ : conj coord il·lativa de causa

*Per als poetes els llorers són estimats,
les plantes de llorer són estimades*

*Els poetes tenen els llorers com estimats
> estimen [les plantes de] llorer*

*car / ja que el llorer és sagrat de les Muses.
> el llorer és [una planta] sagrada de les Muses.
> el llorer està consagrat a les Muses.*

δ) Ὁ μὲν βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρά. [ἐστὶ]

partíc nom nom partíc nom nom V - 3a sg pres IND
SUBJ ATR SUBJ ATR

μὲν ... , δέ ... : partíc en correlació

(D'una banda,) La vida és breu, (d'altra banda) l'art és llarg. / durador.

- Escribe en grec l'adjectiu, substantiu o verb a partir dels quals s'han derivat les arrels presents en les següents paraules (el número entre parèntesis indica el número d'arrels diferents que hi ha en una sola paraula).

Ex.: bioquímic (2) < βί-ο-ς, *vida* + χυμ-ικ-ό-ς, l'adjectiu de χυμ-ό-ς, οὔ, ó:
 = bi-o-quím-ic *suc* (d'una planta) / *humor* (del cos)

astronauta (2) :	ἄστρον	ναύτης	filòsof (2) :	φίλος	σοφός
basílica (1) :	βασιλ-ικ-ός ← βασιλεύς		genealogia (2) :	γένος	λόγος
bioètica (2) :	βίος	ἥθ-ικ-ός ← ἥθος	gigabyte (1) :	γίγας	
braquicèfal (2) :	βραχύς	κεφαλή	macroeconomia (3):	μακρός	οἶκος νόμος
críptic (1) :	κρυπτ-ικ-ός ← κρυπτός		música (1) :	μουσ-ικ-ός ← Μοῦσα	
dieta (1) :	δίαιτα			τεχν-ικ-ός ← τέχνη	
estrategia (1) :	στρατηγία				

Morfologia

Sintaxi

Etimologia

Traducció

- Completa les graelles de les pàgines 3 i 4 amb les formes verbals corresponents

- de present d'indicatiu
- de futur d'indicatiu
- d'imperatiu present
- d'infinitiu present
- d'infinitiu futur
- de participi present
- de participi futur

Per als verbs que no tenen veu activa (n'hi ha quatre), escriu una X en la columna de veu activa.

Aquests verbs es reconeixen perquè el diccionari –i aquesta pregunta– els presenta acabats en -μαι.

Per exemple,

el verb que significa *deslligar* té tant veu activa com veu mitjana:

1a sg pres IND ACT	λύω	és la forma que apareix al diccionari
1a sg pres IND MITJ	λύομαι	

mentre que

el verb que significa *poder* no té veu activa, sinó només mitjana:

1a sg pres IND ACT	* δύναμω	no existeix
1a sg pres IND MITJ	δύναμαι	és la forma que apareix al diccionari

Tingues en compte les possibles transformacions fonètiques

–les mateixes en la veu activa i en la veu mitjana–

que ja s'han vist i que es resumeixen el quadre de la pàgina següent.

	Present	Futur															
Verbs purs, els d'arrel acabada en vocal o en diftong υ αυ ευ ου ι ιλ ιλ ολ	Cap transformació	Cap transformació															
Verbs muts, els d'arrel acabada en consonant muda o oclusiva labial β π φ πτ dental δ τ θ ζ gutural γ κ χ ττ/σσ	Cap transformació	Fusió de labial + σ en ψ Elisió de dental + σ > σ Fusió de labial + σ en ξ															
Verbs contractes, els d'arrel acabada en vocal α ε ο	Contraccions vocàliques: <table border="1"> <tr> <td>ά+ω > ᾗ</td> <td>έ+ω > ᾗ</td> <td>ό+ω > ᾗ</td> </tr> <tr> <td>ά+ει > ᾗ</td> <td>έ+ει > εῖ</td> <td>ό+ει > οῖ</td> </tr> <tr> <td>ά+ο > ᾗ</td> <td>έ+ο > οῦ</td> <td>ό+ο > οῦ</td> </tr> <tr> <td>ά+ε > ᾗ</td> <td>έ+ε > εῖ</td> <td>ό+ε > οῦ</td> </tr> <tr> <td>ά+ου > ᾗ</td> <td>έ+ου > οῦ</td> <td>ό+ου > οῦ</td> </tr> </table> Així resulten els accents en el present d'indicatiu, que poden variar segons els casos en el participi present.	ά+ω > ᾗ	έ+ω > ᾗ	ό+ω > ᾗ	ά+ει > ᾗ	έ+ει > εῖ	ό+ει > οῖ	ά+ο > ᾗ	έ+ο > οῦ	ό+ο > οῦ	ά+ε > ᾗ	έ+ε > εῖ	ό+ε > οῦ	ά+ου > ᾗ	έ+ου > οῦ	ό+ου > οῦ	Allargament de la vocal davant σ: τιμᾱ-σ-ει > τιμῆσει φοβᾱ-σ-ει > φοβῆσει δηλᾱ-σ-ει > δηλώσει
ά+ω > ᾗ	έ+ω > ᾗ	ό+ω > ᾗ															
ά+ει > ᾗ	έ+ει > εῖ	ό+ει > οῖ															
ά+ο > ᾗ	έ+ο > οῦ	ό+ο > οῦ															
ά+ε > ᾗ	έ+ε > εῖ	ό+ε > οῦ															
ά+ου > ᾗ	έ+ου > οῦ	ό+ου > οῦ															
Verbs líquids, els d'arrel acabada en consonant líquida o nasal λ ρ μ ν	Tema de present diferent al de futur: ...λλ- ...αιρ- ...ειρ- ...μ-ν- ...αιν- ...ειν- ἀγγέλλ-ει χαίρ-ει φθεῖρ-ει τέμ-ν-ει φαίν-ει τείν-ει	Terminacions de futur (IND, INF, PART) com les del present (IND, INF, PART) d'un verb contracte d'arrel en ...ε- Tema de futur diferent al de present: ...λ- ...αρ- ...ερ- ...μ- ...αν- ...εν- ἀγγελ-εῖ χαρ-εῖ φθερ-εῖ τεμ-εῖ φαν-εῖ τεν-εῖ															

Present d'INDicatiu		en veu ACTiva	en veu MITJana
παιδεύω	1a sg	παιδεύω = παιδεύ-ω	παιδεύομαι = παιδεύ-ο-μαι
ψεύδω	2a sg	ψεύδεις = ψεύδ-εις	ψεύδῃ / ψεύδει < ψεύδ-ε-σαι
φαίνω < φάν-γ-ω	3a sg	φαίνει < φάν-γ-ει	φαίνεται < φαν-γ-ε-ται
πολιορκέω -ῶ	1a pl	πολιορκούμεν < πολιορκέ-ο-μεν	πολιορκούμεθα < πολιορκε-ό-μεθα
μάχομαι	2a pl	X	μάχεσθε = μάχ-ε-σθε
φέρω	3a pl	φέρουσι(ν) = φέρ-ουσι(ν)	φέρονται = φέρ-ο-νται

Futur d'INDicatiu		en veu ACTiva	en veu MITJana
τίω	1a sg	τίσω = τί-σ-ω	τίσομαι = τί-σ-ο-μαι
πείθω	2a sg	πείσεις < πείθ-σ-εις	πείση / πείσει < πείθ-σ-ε-σαι
σφάλλω < σφάλ-γ-ω	3a sg	σφαλείς < σφαλ-έ-σ-εις	σφαλείται < σφαλ-έ-σ-ε-ται
μηχανάω -ῶ	1a pl	μηχανήσομεν < μηχανά-σ-ο-μεν	μηχανησόμεθα < μηχανά-σ-ό-μ-εθα
δέχομαι	2a pl	X	δέξεσθε < δέχ-σ-ε-σθε
ἄρχω	3a pl	ἄρξουσι(ν) < ἄρχ-σ-ουσι(ν)	ἄρξονται < ἄρχ-σ-ο-νται

IMPeratiu present		en veu ACTiva	en veu MITJana
παύω	2a sg	παῦε = παῦ-ε	παύου < παύ-ε-σο
φυλάττω < φυλάκ-γ-ω	2a sg	φύλαττε < φυλάκ-γ-ε	φυλάττου < φυλάκ-γ-ε-σο
αἰρέω	2a pl	αἰρεῖτε < αἰρ-έ-ε-τε	αἰρεῖσθε < αἰρ-έ-ε-σθε

INFinitiu present	en veu ACTiva	en veu MITJana
γίγνομαι	X	γίγνεσθαι = γί-γν-ε-σθαι
διδάσκω	διδάσκειν < διδά <u>κ</u> -σκ-ε-εν	διδάσκεσθαι < διδά <u>κ</u> -σκ-ε-σθαι

INFinitiu futur	en veu ACTiva	en veu MITJana
πειράω - ὦ	πειρήσειν < πειρά-σ-ειν	πειρήσεσθαι < πειρά-σ-ε-σθαι
τάττω < τάγ-γ-ω	τάξειν < τάγ-σ-ειν	τάξεσθαι < τάγ-σ-ε-σθαι

PARTicipi present		en veu ACTiva	en veu MITJana
βούλομαι	nom sg m	X	βουλόμενος = βουλ-ό-μεν-ος
βουλεύω	nom pl m	βουλένυοντες = βουλεύ-ο-ντ-ες	βουλευόμενοι = βουλευ-ό-μεν-οι
νικάω, -ῶ	acc pl m	νικῶντας < νικά-ο-ντ-ας	νικωμένους < νικα-ο-μέν-ους

PARTicipi futur		en veu ACTiva	en veu MITJana
τρίβω	nom sg m	τρίψων < τρίβ-σ-οντ-Θ	τριψόμενος < τριβ-σ-ό-μεν-ος
ὕμνέω -ῶ	ac pl m	ὕμνήσονται < ὕμνῃ-σ-ο-ντ-ας	ὕμνησομένους < ὕμνῃ-σ-ο-μέν-ους
δεσμώω -ῶ	nom / ac pl n	δεσμώσονται < δεσμῶ-σ-ο-ντ-α	δεσμοσόμενα < δεσμῶ-σ-ο-μέν-α

- Introdueix els termes no ratllats de la llista següent en la primera casella de la graelles que correspongui, i fes-ne l'anàlisi morfològica d'acord amb els exemples.

αἰσθάνεσθαι εὐχόμενας νεμοῦνται πέμψειν πράξουσιν
ἐνδύεται κρύπτοντες πείθου πράξεσθαι τελεῖται

forma verbal	persona	número	temps	mode	veu	verb	traducció
	1a / 2a / 3a	sg / pl	pres / fut	IND / IMP	ACT / MITJ		
τελεῖται	3a	sg	fut	IND	MITJ	τέλλω	<i>complirà</i>
ἐνδύεται	3a	sg	pres	IND	MITJ	ἐνδύω	<i>es vesteix</i>
νεμοῦνται	3a	pl	fut	IND	MITJ	νέμω	<i>repartiran</i>
πείθου	2a	sg	pres	IMP	MITJ	πείθω	<i>obeeix [tu]</i>

forma verbal	INFinitiu	temps	veu	verb
		pres / fut	ACT / MITJ	
πράξεσθαι	INF	fut	MITJ	πράττω *
αἰσθάνεσθαι	INF	pres	MITJ	αἰσθάνομαι
πέμψειν	INF	fut	ACT	πέμπω

forma verbal	cas	número	gènere	PARTicipi	temps	veu	verb
	nom / acc / gen / dat	sg / pl	m / f / n		pres / fut	ACT / MITJ	
πράξουσιν	ac	sg	f	PART	fut	ACT	πράττω *
εὐχόμενας	ac	pl	f	PART	pres	MITJ	εὐχομαι
κρύπτοντες	nom	pl	m	PART	fut	ACT	κρύπτω

* πράττω < πράκ-υ-ω / πράξεσθαι < πράκ-σ-ε-σθαι / πράξουσιν < πράκ-σ-ο-ντι-υ-α

- Relaciona la part subratllada de cada frase o cada sintagma amb els casos i funcions corresponents, posant el número a dins del paréntesi (no cal que escriguis les traduccions).

- (1) datiu / CCL - datiu locatiu
- (2) datiu / CCM - datiu instrumental
- (3) datiu / CI
- (4) datiu possessiu
- (5) gen / CAdj
- (6) gen / CN
- (7) gen / CN - genitiu de parentiu (o patronímic)
- (8) gen / CN - genitiu objectiu o subjectiu
- (9) gen / CN - genitiu partitiu
- (10) gen / CRèg

(3) Αεί μοι ἔπεσθε, ὦ στρατιῶται.

(1) Ἐνίκησαν Μαραθῶνι.

(5) Ἐνόμιζον τὸν Σωκράτη τὸν ἀνθρώπων σοφώτατον.

(2) Ἐστρατεύσαμεν εἴκοσι ναυσὶν.

(6) Μέγα ἦν τὸ τοῦ Ξερξου ναυτικόν.

(10) Οἱ Πέρσαι τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἦρχον.

(9) Οἱ πλεῖστοι τῶν συμμάχων φεύγουσιν.

(8) Σκοπεῖτε τὸν τῶν πολεμίων φόβον.

(7) Τὸν Ξέρξην τοῦ Δαρείου ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐξεδίωξαν.

(4) Τῷ Πέρσῃ πολλαὶ νῆες ἦσαν.

- Escriu
 - en les set caselles en blanc, els set verbs (que han aparegut en les preguntes anteriors d'aquest Lliurament) l'arrel dels quals es troba present en les paraules en català
 - en les tres caselles en gris, tres prefixos (dos equivalents a preposicions i un relacionat amb un numeral)

epifania	ἐπί	φαίνω < φάν-γ-ω
propedèutic	πρό	παιδεύω
diarquia	δυ < δύο	ἄρχω
poliorcètica		πολιορκέω -ῶ
didàctic		διδάσκω < διδά(κ)-σκ-ω
pràctic		πράσσω < πράκ-γ-ω
mecànic		μηχανάω -ῶ

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents, entre les quals hi ha
 - dos participis atributius
 - un adverbí interrogatiu
 - un infinitiu

α) Ὁ διδάσκαλος τὰ γιγνόμενα ἀεὶ πυνθάνεται.

nom sg / S ac pl / CD adv / CCT V - 3a sg pres IND
PART Atrib

El mestre sempre s'assabenta del que passa.

< les coses que passen

< les coses que s'esdevenen

β) Ὁ τῶν πολεμίων φόβος οὐχ ὑπάξεται τοὺς Ἀθηναίους.

nom gen pl / CN nom sg / S adv V - 3a sg ac pl / CD
sg fut IND

La por als enemics no subjugarà els atenesos.

< Literalment, La por dels enemics

γ) Ποῦ εἰσιν οἱ στρατιῶται οἱ ἡμῖν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐψόμενοι;

adv int V - 3a pl nom pl / S nom dat pl / CI prep + ac / CCL nom pl m - PART fut
CCL pres IND pl PART Atrib

On són els soldats que ens seguiran contra els bàrbars?

δ) Οἱ τῆς Ἰωνίας Ἕλληνες οὐκ ἐβούλοντο τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ πείθεσθαι.

nom gen sg / CN nom pl / S adv V - 3a sg dat gen pl / CN dat sg / CI INF pres
pl impf IND sg

Els grecs de (la) Jònia no volien obeïr / sotmetre's al rei dels perses.

Ἀθηναῖοι, -ων, οἱ: els atenesos

Ἕλληνες, -ων, οἱ: els grecs

Ἰωνία, -ας, ἡ: Jònia

Πέρσας, -ῶν, οἱ: els perses

ἐπὶ τοὺς βαρβάρους (prep + ac): contra els bàrbars

Morfologia

Traducció

- Completa les graelles de les pàgines 2 i 3 amb les formes verbals corresponents
 - d'imperfet (que només existeix en el mode indicatiu)
 - d'orist d'indicatiu
 - d'imperatiu orist
 - d'infinitiu orist
 - de participi orist

Per als verbs que no tenen veu activa, escriu una X en la columna de veu activa.

Aquests verbs es reconeixen perquè el diccionari –i aquesta pregunta– els presenta acabats en -μαι.

Per exemple,

el verb que significa *deslligar* té tant veu activa com veu mitjana:

1a sg pres IND ACT	λύω	és la forma que apareix al diccionari
1a sg pres IND MITJ	λύομαι	

mentre que

el verb que significa *poder* no té veu activa, sinó només mitjana:

1a sg pres IND ACT	* δύναμω	no existeix
1a sg pres IND MITJ	δύναμαι	és la forma que apareix al diccionari

Imperfet		en veu ACTiva	en veu MITJana
παιδεύω = παιδεύ-ω	1a sg	ἐπαιδεύομεν = ἐ-παιδεύ-ο-μεν	ἐπαιδεύομεθα = ἐ-παιδευ-ό-μεθα
τρίβω = τρίβ-ω	2a sg	ἔτριβες = ἔ-τριβ-ε-ς	ἐτρίβου < ἐτρίβε-σο
ἀγαπάω -ῶ = ἀγαπά-ω	3a sg	ἡγάπα < ἡγάπα-ε	ἡγαπᾶτο < ἡγαπά-ε-το
στέλλω < στέλ-γ-ω	1a pl	ἐστέλλομεν = ἐ-στέλλ-ο-μεν	ἐστελλόμεθα < ἐ-στελ-γ-ό-μεθα
λείπω = λείπ-ω	2a pl	ἐλείπετε = ἐ-λείπ-ε-τε	ἐλείπεσθε = ἐ-λείπ-ε-σθε
γινώσκω = γι-γνώ-σκ-ω	3a pl	ἐγίνωσκον = ἐ-γί-γνώ-σκ-ο-ν	ἐγινώσκοντο = ἐ-γί-γνώ-σκ-ο-ντο

Aorist d'INDicatiu		en veu ACTiva	en veu MITJana
τίω = τί-ω	1a sg	ἔτισα = ἔ-τι-σ-α	ἔτισάμην = ἐ-τι-σ-ά-μην
βλέπω = βλέπ-ω	2a sg	ἔβλεψας < ἔ-βλεπ-σ-ας	ἔβλέψω < ἐ-βλέπ-σα-σο
δηλόω -ῶ = δηλό-ω	3a sg	ἐδήλωσε = ἐ-δήλῳ-σ-ε	ἐδήλώσατο < ἐ-δηλῳ-σα-το
βάλλω < βάλ-γ-ω	1a pl	ἐβάλομεν = ἐ-βάλ-ο-μεν	ἐβαλόμεθα = ἐ-βαλ-ό-μεθα
τυγχάνω = τυ-γ-χ-άν-ω	2a pl	ἐτύχετε = ἐ-τύχ-ε-τε	ἐτύχεσθε = ἐ-τύχ-ε-σθε
οἶχομαι = οἶχ-ο-μαι	3a pl	X	ᾔχ-ο-ντο = οἶχ-ο-ντο

IMPeratiu Aorist		en veu ACTiva	en veu MITJana
ἀγγέλλω < ἀγγελ-γ-ω	2a sg	ἄγγειλον < ἄγγελ-σον	ἄγγειλαι < ἄγγελ-σαι
σπεύδω = σπεύδ-ω	2a sg	σπεῦσον < σπεῦδ-σον	σπεῦσαι < σπεῦδ-σαι
ἀπατάω -ῶ = ἀπατά-ω	2a sg	ἀπάτησον = ἀπάτ <u>α</u> -σον	ἀπάτησαι = ἀπάτ <u>α</u> -σοαι
τείνω < τέν-γ-ω	2a pl	τεῖνον < τέν-σον	τεῖναι < τέν-σαι
τυγχάνω = τυ-γ-χ-άν-ω	2a pl	τύχετε = τύχ-ε-τε	τύχεσθε = τύχ-ε-σθε

INFinitiu Aorist		en veu ACTiva	en veu MITJana
ἀγείρω = ἀγείρ-ω		ἀγείραι < ἀγέρ-σαι	ἀγείρασθαι < ἀγερ-σα-σθαι
μένω < μέν-ω		μείναι < μέν-σαι	μείνασθαι < μέν-σα-σθαι
ἀγορεύω = ἀγορεύ-ω		ἀγορεῦσαι = ἀγορεῦ-σαι	ἀγορεύσασθαι = ἀγορεύ-σα-σθαι
γαμέω -ῶ = γαμέ-ω		γαμήσαι = γαμέ-σαι	γαμήσασθαι = γαμέ-σα-σθαι

PARTicipi aorist		en veu ACTiva	en veu MITJana
ἀγγέλλω < ἀγγελ-γ-ω	nom sg n	ἀγγεῖλαν = ἀγγέλ-σα-ς < ἀγγέλ- <u>σα-ντ-Ø</u>	ἀγγειλάμενον < ἀγγέλ-σά-μεν-ον
ἔρχομαι = ἔρχ-ο-μαι	nom pl f	ἐλθοῦσαι < ἐλθ-όντ-γ-αι	X
εὕρισκω = εὕρ-ίσκ-ω	gen sg m	εὐρόντος = εὐρ-ό-ντ-ος	εὐρομένου < εὐρ-ο-μέν-ου
τέμνω = τέμ-ν-ω	ac pl m	τεμόντας = τεμ-ό-ντ-ας	τεμομένους = τεμ-ο-μέν-ους
λανθάνω = λα-ν-θ-άν-ω	nom / ac sg n	λαθόν = λαθ-όν < λαθ-ό- <u>ντ-Ø</u>	λαθόμενον = λαθ-ό-μεν-ον

- Introdueix les dues formes verbals no ratllades en la casella que correspongui, i fes-ne l'anàlisi morfològica d'acord amb l'exemple.

ἐπεράνατε, ἡσχύνετο, τελεῖται

forma verbal	persona 1a / 2a / 3a	número sg / pl	temps pres / fut impf / aor	mode IND / IMP	veu ACT / MITJ	verb	traducció
τελεῖται	3a	sg	fut	IND	MITJ	τέλλω	<i>complirà</i>
ἡσχύνετο	3a	sg	impf	(IND)	MITJ	αἰσχύνομ	<i>ofenia</i>
ἐπεράνατε	2a	pl	aor	IND	ACT	περαίνω	<i>vau acomplir</i>

- Introdueix les quatre formes verbals no ratllades en la casella que correspongui (segons quins siguin la seva persona, número i temps), i completa després les altres caselles de cada fila, d'acord amb l'exemple.

εἶδετε, ἐπεσετε, ἔσχες, λέγομεν, ὕφαινε

significat	persona i número	pres IND	impf IND	fut IND	aor IND
<i>caure</i>	2a pl	πίπτετε = πί-πτ-ε-τε	ἐπίπτετε = ἐ-πί-πτ-ε-τε	πесеῖτε < πεσ-έ-σ-ε-τε	ἐπεσετε ἐ-πέσ-ε-τε
<i>dir</i>	1a pl	λέγομεν = λέγ-ο-μεν	ἐλέγομεν = ἐ-λέγ-ο-μεν	ἐροῦμεν < ἐρ-έ-σ-ο-μεν	εἶπομεν < ἐ-(σ)έπ-ο-μεν
<i>veure</i>	2a pl	ὁρᾶτε = ὁρά-ε-τε	έωρατε = ε-όρά-ε-τε	ὄψεσθε < ὀπ-σ-ε-σθε	εἶδετε < ἐ-(φ)ίδ-ε-τε
<i>tenir</i>	2a sg	ἔχεις < (σ)έχ-εις	εἶχες < ἔ-(σ)εχ-ε-ς	ἔξεις < (σ)έχ-σ-εις	ἔσχες = ἔ-σχ-ε-ς
<i>teixir</i>	3a sg	ὕφαινει < ὑφάν-γ-ει	ὕφαινε < ὑφαν-γ-ε	ὕφανεῖ < ὑφαν-έ-σ-ει	ὕφηνε < ὑφαν-σ-ε

- Fes l'anàlisi morfosintàctica i la traducció de les frases següents.

α) Χθὲς οἱ πολεμίοι πρὸς τὰς Ἀθήνας ἦλθον.

adv/CCT nom/SUBJ prep+acc/CCL V - 3a pl aor (tem) de ἔρχομαι

Ahir els enemics van marxar contra Atenes.

β) Μέγαν θησαυρόν ἐν ἱερῷ οἱ κλέπται εὔρουν.

acc/CD prep+acc/CCL nom/SUBJ V - 3a pl aor (tem) de εὕρισκω

Els lladres van trobar un gran tresor en el temple.

γ) Πολλὰ ἐν διδασκαλείῳ ἐμαθόμεθα.

acc/CD prep+acc/CCL V - 1a pl aor (tem) de μανθάνω

Vam aprendre moltes coses a l'escola.

δ) Ῥαδίως οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν πόλιν αἰρήσουσιν.

adv/CCM nom/SUBJ acc/CD V - 3a pl fut de αἰρέω -ῶ

Els lacedemonis prendran fàcilment la ciutat.

ε) Πάντες Σωκράτη σοφὸν εἶναι αὐτίκα ᾔσθοντο.

nom/SUBJ acc/CD acc/CP INF adv/CCT V - 3a pl aor (tem) de αἰσθάνομαι

Tots es van adonar de seguida que Sòcrates era savi.

Σωκράτη σοφὸν εἶναι : OR SUB COMPL (o SUBST) d'INF amb funció de CD

Λακεδαιμόνιοι, -ων, οἱ: els lacedemonis [habitants de Lacedemònia, el territori d'Esparta]

Σωκράτης, -ους, ὁ: Sòcrates